ރައްޔިތުންގެ މަޖިލިސް

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ ކޮމިޓީ ޔައުމިއްޔާ

މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 6 ވަނަ ބައްދަލުވުން

11 އޭޕްރީލް 2022

ބައްދަލުވުން ބާއްވުނު ތަން: ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ އާ އިމާރާތް (ކޮމިޓީރޫމް ނަންބަރު 5)

ފެށުނު ގަޑި: 11:35

{ރިޔާސަތުގައި އިންނެވީ ކޮމިޓީގެ މުޤައްރިރު؛ އައްޑޫ މީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު ރޮޒައިނާ އާދަމް}

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކޮށްލެވުން:

بسم الله الرحمن الرحيم. މިނިވަން މުއައްސަސާތަކުގެ ކޮމިޓީގެ 6 ވަނަ ބައްދަލުވުމަށް އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުންނަށް މަރުޙަބާ ދަންނަވަން. މިވަގުތު ކޮމިޓީގައި ވަޑައިގެން މި ތިއްބެވީ ފޮނަދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ބާރަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ގަދު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އިސްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، ހުޅުމާލެ ދެކުނު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު، އަދި އަޅުގަނޑު އައްޑޫ މީދޫ ދާއިރާގެ މެންބަރު. މިވަގުތު އަޅުގަނޑުމެން މި ބައްދަލުވުމުގައި މިއޮތީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނާ ބައްދަލުކުރުން. އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ފަރާތުން މި ބައްދަލުވުމުގައި ބައިވެރިވެވަޑައިގެންނަވާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑަށް މަޢުލޫމާތު ލިބިފައި މިވަނީ، ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު އާދަމް ޝަމީމް، ނައިބު ރައީސް އަލްއުސްތާޛު ޢަބްދުއްސަލާމް، މެންބަރު އަލްއުސްތާޛާ ޝިފާނާ މުޙައްމަދު، މެންބަރު އަލްއުސްތާޛާ ޝަޒްނާ ހާޝިމް، މެންބަރު އަލްއުސްތާޛު ޖާބިރު މުޙައްމަދު، ސެކްރެޓަރީ ޖެނެރަލް މުޙައްމަދު ސަލީމް، އަދި [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރުންނަށް ދަންނަވަން. އަޅުގަނޑުމެންގެ މިއަދުގެ ބައްދަލުވުމަކީ އަސްލުގައި އާ ކޮމިޝަނާ އެއްކޮށް ތަޢާރަފުވުމުގެ ބައްދަލުވުމެއް. [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

އެދެން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު ހަމަ ކޮމިޝަނުގެ ރައީސަށް ފުރުޞަތު އަރުވާނަން އަޅުގަނޑުމެންނާ މަޢުލޫމާތު ހިއްސާކޮށްދެއްވުމަށް.

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު އާދަމް ޝާމިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ ވަރަށް ބޮޑަށް އިޙްތިރާމްތެރި މުޤައްރިރު، އަދި އިޙްތިރާމްތެރި މެންބަރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މި މަޖިލީހާ ދެންނެވި ކަމަށް ބަޔާއި ވެސް. އަދި ރަމަޟާންމަހުގެ މުބާރިކުބާދީ ވެސް އަރިސްކުރަން އިނގޭތޯ. އާދެ! އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނާ އަޅުގަނޑުމެން އަލަށް ހަވާލުވެވަޑައިގަތީ މިދިޔަ މަހުގެ 17 ވަނަ ދުވަހުގައި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތަށް ނުކުމެ، މަސައްކަތްތަކެއް މިހާރު ކުރިއަށް މި ގެންދަނީ ގޮތަކީ، ފުރަތަމަ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ދެނެގަތީ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ އަޅުގަނޑުމެން ހަވާލުވިއިރުގައި ކޮމިޝަނުގެ ކަންކަން ހުރި ނަމޫނާ ގޮތް. ކޮމިޝަނުގެ ކަންތައްތައް ހިނގަމުންދާ ގޮތާއި، ކޮމިޝަން ތެރޭގައި ދިމާވެފައި ހުރި މައްސަލަތަކާއި، ގޮންޖެހުންތަކާއި، ކޮމިޝަނަށް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މާލީ ގޮތުން އެކި އިންސްޓިޓިއުޝަން މި އަރައިގަންނަން އުނދަގޫވި ކަންކަމަކީ ކޮބައިތޯ. ދެން އެކަން ދެނެގަތުމަށް ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މުވައްޒަފުންގެ ތެރޭގައި ވެސް ހުރި މުވައްޒަފުންނާ މަޝްވަރާކުރިން. އަދި އަޅުގަނޑުމެން އޭ.ސީ.ސީ ހިންގުމުގައި އެންމެ މަތީ ފަންތީގެ، މިޑްލް މެނޭޖްމަންޓް، ސީނިއަރ މެނޭޖްމަންޓްތަކުގައި ތިއްބެވި ބޭފުޅުންނާ ވެސް ވަކިވަކިން އަޅުގަނޑުމެން ބައްދަލުކޮށްފައި މިހާރު ވޭތީ. ދެން އެ ބައްދަލުވުންތަކުގެ އަލީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވުނު ކަންތައްތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ވަނީ ކުރު ރާސްތާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި އޭ.ސީ.ސީގެ މަސައްކަތްތަކުގައި ރަނގަޅުކުރަމުން ބަލައި ކުރެވޭނީ ކޮން ކަންތައްތަކެއްކަން ދެނެގަތުމަށް. އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކުރެވުނީ މައިގަނޑު 6 ދާއިރާއަކަށް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރަންޖެހޭ އޭ.ސީ.ސީ ރައްޔިތުން މި އިތުބާރު މުއައްސަސާއަކަށް ގެނެސްދިނުން. އޭ.ސީ.ސީއަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގަބޫލުކުރެވުނީ ވަޒީފާ އޭގެ ޖާހިލުކަމާއި ހިނގާ ހިނގާ އެއްޗަކީ ކުރާ ދޯދިކަށް. އޭ.ސީ.ސީ ވަރަށްގިނަ ބަޔަކު ކޮށްފައިވާ ކަރުދާސްތަކުގެ ބަދަލު އިޖުރާއަށް ވެސް ހަމަ ހިނގާ ފެނިގެންދާތީ އެކަން މުއައްސަސާއަކަށް ގެނެސްދިނުން ބޭނުމީ. އެގޮތުން ބަލާއިރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވުނު ވަރަށް ގިނަ ކަންކަން އެބަ ހުރި. އެ މުއައްސަސާގެ މަޤާމު ތިއްބާ މި ޑިރެކްޝަން ދިއުމުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވުނީ ޖަމާވާ މުއައްސަސާތައް ހިންގުމުގައި މި ހުންނަންޖެހޭ ވައްތަރަށާއި އެކަމުގައި، ހިނގަމުންދާ ކޮމިޓީތަކުގެ ތަމްރީނާއި ވަސީލަތްތަކަކީ ބަލާއިރު ވެސް ނޮމިނޭޓް އައި ކަމަކަށް އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، ތަޖުރިބާގައި ވެސް އޭ.ސީ.ސީއާ ގުޅިގެން ކުރަމުންގެންދަނީ ވެސް އެ މިޝަނާއި ޑިމާންޑް ކަމެއް އޮތީ މިސާލަކަށް އިންވެސްޓިގޭޝަނާ ކަމާއި ވެސް އެ އިތުބާރު ތަފާތު

އިރުޝާދު ލިބުމުން އެންމެ ތަނަވަސް ގޮތަކަށް ނުދާނެކަން. ދެން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވުނީ އެގޮތަށް ބަލާއިރު ވެސް އެބަ ހުއްޓޭ ހަމަ ވަރަށް ސްޕެސިފިކް ކަންކަން ދަންނަވާކަމަށް ވާނަމަ ވެސް ބައެއްކަހަލަ އުސޫލު، ބައެއްކަހަލަ ގޮތްތައް އެސްޓަބްލިޝްކޮށް، އެކަމަކު ޒަމާނުއްސުރެ ހިނގަމުން އަންނަނީ ހިނގާ ކަންތައްތައް. އެހެންވީމާ، މިސާލަކަށް އިންސްޓިޓިއުޝަންގައި ތިއްބެވި ގިނަ ދުވަސްވީ މުވައްޒަފުން އެއްފަހަރާ ތަނުން ވަކިވާ ކަހަލަ ހާލަތެއް ދުރުވެރިވެދާނެ. އެއީ ހަމަ މުޅިއަކުން މުސްތަޤިއްލު ނޫން ކަމަށް ދެކެވިދާނެ. އެކަމަކު ހާލަތުގައި އަދިއްސުރެއް އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް މެމޮރީ ހަމަ ގެއްލޭ ހާލަތުގައި ކޮމިޝަން އޮތީ. ވާހަކައި އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ކޮމިޝަނުގެ މުވައްޒަފުންތަކާއި ކޮމިޝަނުގެ ގޮތުގައި ކޮމިޝަނުގެ ހިންގުމުގެ ކަމަށް ފިޔަވައި އޮންނަންޖެހޭ ބައެއް މުހިންމު ޑޮކިއުމަންޓްސް، މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ އޭގެ ޖަލްސާ ނޯޓްތަކާ ޕޮލިސީތައް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މިދަނީ ހިނގަމުން ބަލައި އިންތިޚާބު، އިންޓަރނަލް ގަވާއިދުތައް މިސާލަކަށް އެސްޓިމޭޓަށް ކަން ހިނގަމުން ބަލައި އިންޓަރނޭޝަނަލް ޕްރޮކިއުމަންޓްސް، ކަމުގެ ދުވަސްވަރު ހިންގުން، ޓީ ޖީ ހިންގުމުގައި މެނޭޖްމަންޓް އޮތް ނުދޭ، މެނޭޖްމަންޓަށް ގާތް މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި އެއާ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ކޮބައިތޯ، އެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާ އަދާކުރުމުގައި މެނޭޖްމަންޓް އުޅެނީ ކޮންގޮތަކަށް ހެދުމަކީ ކޮބައި ކަމެއް ހިންގުން ބަލައި ބެންޗްމާކަށް ކަންކަން އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި އެކަށައެޅީ. އަޅުގަނޑު ޓީމުން ފާހަގަކުރިން 6 ދައުރާއަކުން އަޅުގަނޑުމެން މި ކަންކަން ދެނެގަތީ. ދެނެގަތުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަ އެނގޭ، އެބަހުރި ގޮތުގެ ކަންތައްތައް އިޖްތިމާޢީ މުއައްސަސާ ބީ ފާހަގަކުރެވިފައިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް. އެއް ކަމަކީ، ކުރިމަގުގައި ތަރައްޤީ އަޅުގަނޑުމެން ހިލޭ މުވައްޒަފުންގެ އަދަދަށް ބަލާއިރު ކަރުދާސްތައް ފިޔަވައިގެން އަޅުގަނޑުމެން. އެކަމަކު އެ މުވައްޒަފުންގެ ތަމްރީނާއި، މުވައްޒަފުންގެ ބޭނުންވާ ފަންނީ ހުނަރުތަކަށް އިތުރުކުރަން ބޭނުންވާ ފުރުސަތުތަކާއި މުވައްޒަފުން ކަމުގެ އަޅުގަނޑުމެން މި ވާހަކަ ދަންނަވާ މުއައްސަސާގެ ތަނާއި އަދާކުރާ ނިޒާމުގެ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އޮތް ކަމާއި، މި ދެކޭ ދާ އިދާރާ، ފުރުސަތުގެ އިދާރާއާއި މި ޕްރޮފެޝަނަލް ބައްދަލުކުރާނީ މުއައްސަސާ އެއިން އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރަމުން ގެންދަނީ. އެހެންވީމާ، އޭގެތެރެއިން އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްތަކުން މަސައްކަތްކުރުމަށް، ކޮލިޖިއަމް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހޯދިދާނެ ހަމަ ކޮބައިތޯ އަޅުގަނޑުމެން އިސްކޮށް. އެއްކޮށް ދެ މުއައްސަސާ، ޕްރޮފެޝަނަލް ހާލަތު ޓީ.އޭ.ސީ ރިވިއުގައި ދެންހުރި ކޮލިޖިއަމް އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރާނެ ގޮތަށް. އެ މަސައްކަތުގެ އަދިވެސް އަޅުގަނޑުމެން ފުރުސަތު ދޭން ބޭނުންވާ ކަމަކީ ޑިޕާޓްމަންޓް ފަހެއް ބަލައިލީ. އެހެންވީމާ، އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ހިލޭ ތަނަވަސްކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް، ތަނަވަސް ފުރުސަތު އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތްތަކަށް. އަނެއް ކަމަކީ އޭ.ސީ.ސީ.އޭ ޑިޕްލޮމާ ދެކޭ މި ޓްރޭނިންގ އިންޓަރނޭޝަނަލް ސްޓެންޑަރޑްސް މަތީ ހުރިހާ އިދާރާތަކުން އެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް

ބައްދަލުކުރުއްވިއްޖެ. ބައްދަލުކުރުން އަޅުގަނޑުމެން ވާނީ ކުރިއަށްދާން ޖެހޭ އުސޫލުތަކާއިމެދުގައި، މިހާރު އެމް.އާ.ސީ ރިވައިސްކޮށް އަލުން މަސައްކަތްތަކަށް ބައްޓަންކުރުން ގޮތަކަށް އެއްބަސްވެވުނު. އެހެންވީމާ، މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި ކުރާ މަސައްކަތަކީ އެސްއޯޕީ ރިފޯމް ކޮމިޝަން އުފައްދަވާފައިވާތީ އޭސީސީ ރިފޯމް ކޮމިޝަނުގައި ހުރި ހުރިހާ ވަސީލަތްތަކާއި، އެތަނުގައި ހުރި އެވިޑެންސާއި، އެތަނުގައި ހުރި އެހެނިހެން ކަންކަމާ ކިހިނެއް ޒިންމާދާރުކުރާނީ ދެއްކީ. އެ މަސައްކަތަކީ އަޅުގަނޑުމެން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ އޮފީހާއިއެކު ވަރަކަށްދުވަހު އެއްބަސްވެވި މާދަމާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ ބައްދަލުވުން ބާއްވާނީ. ދެވަނަ ބައްދަލުވުން އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު އެތަނުގައި ހުރި ކޮމިޝަނަރުން ދެންނެވިން، އެއާ ހުރި ހުރިހާ އެއްކޮޅާ އެއްކޮށް މާދަމާ އަޅުގަނޑުމެން ޒިންމާދާރުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ފަށާނަން. މާދަމާ އަޅުގަނޑުމެން 9:30 ގައި ދެވަނަ ބައްދަލުވުން އަޅުގަނޑުމެންގެ ޤާނޫނާ ރައީސް ޝަރީފުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެއްކޮށް. ދެން، މަސައްކަތަކީ އަޅުގަނޑުމެން ޖިނާއީ އަދުލުގެ ނިޒާމުގެ ތެރޭގައި މި ކަންކަން އިތުރަށް ކުރިއަށް ގެންދިއުމަށް ބަލައި އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ތަޙުޤީޤުތައް އަވަސްކުރުމަށް ބަލައި ކުރުވޭތޯ ކޮން ކަންތައްތަކެއްތޯ ޖިނާއީ އިންވެސްޓިގޭޝަންގެ ފުލުހުންގައި ކުރަމުންގެންދާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިހާރު އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، އެ ކަންތައްތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ރަނގަޅުކުރުމަށް ފުރުޞަތު އުފެއްދުމުގެ މަސައްކަތް މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް މިދަނީ. ދެން މިއާ ހަމަ އެއްކޮށް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ހިތަވޭ، އޭ.ސީ.ސީގައި މިހުރި މައިގަނޑު ގޮންޖެހުމަކީ އަޅުގަނޑުމެން އަރައިގަތުމަށް ބަލައި ގާނޫނީ ގޮތުން ބަޔާން ދިމާވަނީ އެބަހުރި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގާނޫނީ ބަދަލުތަކެއް ގެންނަން ޖެހޭ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭ. އެހެންވީމާ، އެ މަސައްކަތްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހާ އެއްކޮށް މަސައްކަތްކުރުމުގެ ފުރުޞަތު އެބަ އޮތް. ހަމަ އެއާއެކުގައި މި ދައުލަތުގެ ފުލުހުން ގެއްލިދާ ފައިސާ އަނބުރާ ހޯދުމާ ގުޅޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ގާތުން ސަމާލުކަމުދީ ދިޔަން ވަކި މުއައްސަސާތަކަށް ޕީ.ޖީ، އެސެޓް ރިކަވަރީއާ ގުޅޭ ގޮތުން ޕީ.ޖީއާއި، އެޓަރނީ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހާއި، ފިނޭންސާ އަދި ގުޅުންހުރި އެހެން މުއައްސަސާތައް، އޮޑިޓަރ ޖެނެރަލާ އެއްކޮށް ކުރުމުގެ ޕްރޮސެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ އެބަ އޮތް. ޕީ.ޖީ ތެރެއިން އަޅުގަނޑުމެން އެކުވެ ފުރަތަމަ ވެސް ކުރި އެއްބަސްވުމަކީ އެސެޓް ރިކަވަރީ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ނިޒާމުގައި އޮތް ގޮތް ދިރާސާކުރުމުގައި އަޅުގަނޑުމެން މި މަސް، މި ކުރިއަށް އޮތް މަދު ހަފްތާތަކެއްގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން ރިސަރޗް ނިންމައި، އެ ރިސަރޗްގެ އަލީގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ އެސެޓް ރިކަވަރީގެ ނިޒާމަށް ބަދަލު ގެންނަންޖެހޭ ހާލަތު ދެންނެވީމަ، ގާނޫނީ ބަދަލުތަކާ ގެންނަންޖެހޭ ކަން އިސްލާހުތަކާއި، އިތުރު ގާނޫނު ހަމަޖެހޭ ނުވަތަ އިތުރު އުސޫލުތަކާއި އަޅުގަނޑުމެން އިންޓެގްރޭޝަންތަކާ، އެބައި އަޅުގަނޑުމެން ދެކޭގޮތުން ދިރާސާ މިހާރު ހަމަ ޒަމާނީ ކުރިއަރާ އެބަ

ގެންދަން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑު އުއްމީދު މި ކުރަނީ ކުރު ހަފްތާތަކެއް، ހަމަ މަދު ހަފްތާތަކެއްގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ރިސަރޗާއެއްކޮށް އިނިޝިއަލް ކަންކަން ފެށިގެންދާނެ ކަމަށް. ދެން މީގެ އިތުރުން ވެސް އެބަ ހުރި އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ގިނަ މަސައްކަތްތަކެއް ކުރެވިފަ. ދެން އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި ހުރިހާ މަސައްކަތަކީ ޖުމުލަކޮށް މަޝްރޫޢެއް ގޮތަށް، ޕްރޮޖެކްޓެއް ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދެވި އެ މަޝްރޫޢަކީ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ މަޝްރޫޢު އެކުލަވައިލުމަށް އާދައި ހިމެނޭ ހަރަކާތްތަކެއް ތަންފީޛުކުރުމުން މިންވަރު ދެނެގަނެވޭނެ އެއްކޮށް ގޮތަށް ކުރިއަށް ގެންދަން ބޭނުންވާތީ އަޅުގަނޑުމެން ވަކި މުޅިން ހަމަ ޕްރޮޖެކްޓެއް މި ހުރީ އާ ނަމެއް ކިޔާފައި، އާ ބާބެއް އަޅުގަނޑުމެން އެއަށް މި ކި. އާދައި މި ހިމެނޭ މައިގަނޑު ހ ދާއިރާގައި ހިމެނޭ އިންސްޓިޓިއުޝަން ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަނީ އިއްޔެ ފައިނަލްކުރެވިފަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އަދިވެސް މިހާރު އެބަހުރި ކުރިއަށް މިއޮތް 55 ދުވަސް ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރަން ބޭނުންވަނީ ކޮން ކަންތައްތަކެއް ކިޔާ މިންވަރަކަށް ހާސިލުކުރެވޭނެ ދަނޑިވަޅުތަކެއް ފާސްކުރެވިފައި އަޅުގަނޑުމެން އަތުގައި އެބައޮތް. ދެން، އަޅުގަނޑުމެން މި އިތުރު ބައިވެރިވެ ފެންނަމުން އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެހެން ވަރަށް ތަފްސީލު ނޫ ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނައިގެން މި ތިބީ، އެހެންވީމަ، ކޮރަޕްޝަނަށް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލާނަމަވެގެން ދަ. ޝުކުރިއްޔާ.

އެޖެންޑާ-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ގެންދަވާ އަމިއްލަ ފާހަގަ މުރާޖަޢާ ވަގުތުގައި ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިޙްތިރާމްކުރާ މުޤައްރިރު އަދި ކޮމިޝަނަރުންނަށް ވެސް. ހުރިހާ ކޮމިޝަނަރުންނަށް ވެސް ރަނގަޅު މެންދުރު. ދެން އަޅުގަނޑު ދަންނަވާލަން ހުރިހާ (ވަޑައިގެންނެވި ބޭފުޅުން) އާދެ! އަޅުގަނޑު ބޭނުން އިންޓަރވިއު، ޝުކުރު. އަޅުގަނޑު މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ވާހަކަދައްކާލަން މި ތަޙްޤީޤުކުރަމުން އަޅުގަނޑުމެން ކޮންމެވެސް ބަރަށް ދައްކާލަން ބޭނުންވަނީ މިހާރު އިތުރަށް ޝަކުވާތަކާ ބެހޭ ތަފްސީލު. އެގޮތުން ކޮމިޝަނުގެ އަހަރީ ރިޕޯޓާއި، 17 މާރިޗު 2022 އާ ހަމައަށް ތަޙްޤީޤުކުރަމުންދާ މައްސަލަތަކުގެ ޖުމްލަ 549 މައްސަލަ އެބައޮތް. ދެން ބައިތިއްބާފައި 1124 މައްސަލަ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން 17 މާރިޗުގައި ހަމަވާ ދުވަހު ހަމައަށް އޮތް ތަޙްޤީޤުކުރަމުންދާ ޖުމްލަ 1673 މައްސަލަ ދިރާސާކުރަމުން އެބައޮތް. ދެން 17 މާރިޗުގެ ފަހުން އަހަރު 38 މައްސަލައިގެ ހުށަހެޅުން. ޝަކުވާއިން 25 މައްސަލަ ދިރާސާކުރަނީ. ކުރީ 13 މައްސަލަ ދިރާސާކޮށް ނިންމާފައި އަޅުގަނޑުމެން ދަށުން ނިމުނީ. ދެން މިހާރުން އަޅުގަނޑުމެން ހުށަހެޅުނު ޖުމްލަ 58 މައްސަލައެއް އަޅުގަނޑުމެން މި ވަނީ ތަޙްޤީޤުކުރަމުންދާ މައްސަލަތައް. އެހެންވީމާ، ތަޙްޤީޤު ތަޙްޤީޤުކުރަމުންދާ ޖުމްލަ މިއަދު 529 މައްސަލަ. ދެން، ތަޙްޤީޤު މައްސަލަތައް އެއީ

1137 މައްސަލަ. އެހެންވީމާ، މި ކޮމިޓީގައި ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ މަސައްކަތް މިހާރު ކުރިއަށް ދަނީ 136 މައްސަލައެއް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ރަޖިސްޓްރޭޝަނަށް މި ގެންނަ ބަދަލަކީ، އަޅުގަނޑުމެން މި އިޖުރާއަތު ގަވާއިދަށް އިޞްލާޙުކުރުމުގެ މަސައްކަތް މިހާރު ކުރަމުން މި ގެންދަނީ. އެއީ އޭ.ސީ.ސީގެ ތަޙްޤީޤުކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ގަވާއިދު. އާދައި އަޅުގަނޑުމެން މި ރަޖިސްޓްރަރަށް ހުށަހަޅާ ބަދަލުތަކަށް ދެން، އަޅުގަނޑުމެން ދޭ ގޮތަށް މި ބަދަލުކުރަނީ. ބަދަލުކޮށްފައި، ދެން ރަޖިސްޓްރަރުގެ ނިންމުމާމެދު ހިތްހަމަނުޖެހޭ ކަމަށް ވާނަމަ އެޕީލް ޕްރޮސެސްއެއް އަޅުގަނޑުމެން މި ބަޔާންކުރަނީ. އެއީ ވަރަށް ގިނައިން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވޭ އޭ.ސީ.ސީގެ އިންވެސްޓިގޭޝަން ނުކުތާ މައްސަލަތަކެއް ވެސް އޭ.ސީ.ސީއަށް ވަރަށް ގިނައިން ހުށަހެޅޭ. އަދި ހަމަ ނާޤިސްކޮށް މަޢުލޫމާތު ދީފައި ހުންނަ ގޮތުން، ދެން އިތުރަށް މަޢުލޫމާތު ސާފުކުރުމުގެ ގޮތެއް ވެސް ނެތް، ފުރިހަމަ މަޢުލޫމާތު ދޫކުރުމަށް ނުވާތީ. އެކަހަލަ މައްސަލަތައް ވެސް ވަރަށް ގިނައިން މި ހުށަހެޅޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެ ޕްރޮސެސް މިހާރު މި ކުރިއަށް ގެންދަނީ ރަޖިސްޓްރަރަށް ހުށަހަޅާ ބަދަލުތަކާ ދި، ދެން ރަޖިސްޓްރަރގެ؛ މިގޮތުން އަމަލުކުރާ ގޮތަކީ އޭ.ސީ.ސީއަށް ހުށަހެޅޭ ކޮންމެ މައްސަލައެއް ވެސް ރަޖިސްޓްރީކުރުމާ ގުޅޭ ވެސް ގޮތެއް މި ނިންމަނީ ކޮމިޝަނުގެ ބައްދަލުވުމުގައި. އެހެންވީމާ، އެގޮތް އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް މި ގެންދަނީ. ދެން ހަމަ އެހެންމެ، ރަޖިސްޓްރޭޝަން ޕްރޮސެސް އަލުން ރިވިއުކޮށް އެއަށް ވެސް ބަދަލުތަކެއް ގެނެސް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށް މަސައްކަތްކުރަނީ. އަޅުގަނޑު މި އެއްޗެހި މި ކުރަނީ ކުރިއަށް އޮތް ހަފްތާއެއް ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ ޕްރޮސެސް ނިންމައިލެވޭނެ ކަމަށް. ދެން އިތުރަށް ތަޙްޤީޤު މަރުޙަލާ ބާރޭ ގޮތުން ވާހަކަ އިތުރު ދެންނެވުން ކުރިއަށް ގެންދަވާށް.

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ނައިބު ރައީސް ހުސައިން އަބްދުއްސައްތާރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. އަޅުގަނޑު އަބްދުއްސައްތާރު، ކޮމިޝަންގެ ނައިބު ރައީސް. ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް ވެސް ތަޢާރަފްވުމުގެ ގޮތް އެދުމާއި ތަޢާރުފާ އަރިސްކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ ކަމަކަށް އަސާސް ވަރަށް ބައިވަރު މަސައްކަތްތަކެއް އޭ.ސީ.ސީގައި އެބަހުރި ކުރަން. އޭގެ އިތުރުން ވަރަށް ބޮޑު ބޮޑެތި އެއްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ހަވާލު މިވީ. އެއީ 1124 މައްސަލަ ތަޙްޤީޤު މަރުޙަލާގައި އެބަ އޮތް. ދެން އޭގެ އިތުރުން މިހާރު ތަޙްޤީޤު ނިންމާފައި އެބަ އޮތް ޖުމްލަ 34 މައްސަލައެއް. އޭގެ ޝަރީޢަތަށް ހުށަހެޅޭ ބަލައި މަސައްކަތަށް ވެސް ހިފެހެއްޓޭ. ދެން އެއާއެކު ބަދަލު އަޅުގަނޑުމެން ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ، ޕްރިވެންޝަން ޑިޕާޓްމަންޓަށް ހަވާލުކޮށް ބޮޑު އެއް. އެއާއެކު ވެސް އެ އެސްއޯޕީގައި އޮތް އަޅުގަނޑުމެން ބަދަލުގެނައި ޕްރިވެންޝަން ޑިޕާޓްމަންޓު މަސައްކަތްތަކާ

ކޮބައިކަން ކަނޑައެޅެއް ނޫޅޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މުޅި އުސޫލު އެއްކޮށް އެބަ ބަދަލުކުރަން. މި މަސް ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން އެ އުސޫލު އެއްކޮށް އިސްލާހުކޮށް ނިންމާލައި، އާ އުސޫލާ އެއްގޮތަށް މުއައްސަސާތައް ޕްރިއޮރިޓައިޒްކުރާނަން. އޭރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭނެ އަސްލު މި ދައުލަތުގެ ފައިސާ ހިމެނޭ ބޮޑެތި މުއައްސަސާތަކާއި، ރައްޔިތުންގެ މަސްލަހަތާ ގުޅުންހުރި ބޮޑެތި މުއައްސަސާތަކީ ކޮބައިކަން. އޭރުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ތަޙުޤީޤުގައި ބޮޑަށް އިސްކަންދޭނީ އެ މުއައްސަސާތަކަށް. ދެން އޭގެ އިތުރުން ތަފާސްހިސާބުގައި އެބަހުރި، އަސްލު 1124 މުއައްސަސާ ރެކޯޑުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފޯރުކޮށްދީފައި ސްޕްރެޑް ޝީޓުކަން. އެހެންވެއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރެވޭނީ ކޮން ކަމެއްތޯ އަޅުގަނޑުމެން ވަކިވަކިން އިންވެސްޓްމަންޓުތަކާއި ބިމުތަކާ ބައްދަލުކުރެވިފައި އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާކުރެވިފައި ހުންނާނެ އަޕްޑޭޓުކުރަން ސްޕްރެޑް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާލާ ކުރެވޭނީ. އެހެންކަމުން، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފާހަގަކުރެވުނު ބައެއް މުއައްސަސާތަކީ އަސްލު ވަރަށް ދިރާސާކުރުމަށް ހުރި މުއައްސަސާތައް އެބަހުރި. އެ މުއައްސަސާތައް ކުރިން އޮތީ ދައުލަތުގެ މެންބަރުން ނިންމާލައި ހުރީ އިރުއިރު ވިސްނުންތަކުގައި. މިސާލަކަށް ވަރަށް ކުރެ ކަމެއް ބަލާލަން އެބަ ހުރި، ނޫނީ މިވެނި ބާރުއަށް ނަގައިގެން ކަމަކަ ކަންތައްތައް ވެސް އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ވިސްނުނީ ގަވާއިދުގެ ތެރެއިން މި މުއައްސަސާތައް މިހާރު ހުރި ނަމުގެ ކަމަކުން ވާނަމަ ނުވަތަ މަސައްކަތުގެ ނުވަތަ ކަމަކަށް ވާނަމަ އެ މުއައްސަސާއަކާ ގުޅި އަޅުގަނޑުމެން ޢަމަލުކުރަމުންދާ ހިނގާތޯ؟ އޭރުން އަޅުގަނޑުމެން އޭގެ އެ ބޮޑެތިގެ ވެސް، އެހެނަމަ ދުވަސްވީ މުއައްސަސާތަކުގައި ބޮޑެތި ކަނޑައެޅިގެންނޫން. އޭގެއިތުރުން ވަކިވަކި ބައިމުގައިންތަކާއި ވަކި ކާޑާގައި ބޮޑެތި މުއައްސަސާތަކާ އަދި ދައުލަތުގެ މަސްލަހަތު ނަމަ މުއައްސަސާ ރައްޔިތުންނާ ގުޅުން ހުރި ބޮޑެތި މުއައްސަސާތައް ހިމަނައިގެން އަޅުގަނޑުމެން ކުރިޔާ ޕްރޮޕޯސަލުން ތައްޔާރުކުރީގެން. އަޅުގަނޑުމެން އެހެން މިހާރު އިސްލާހުކުރަމުންދާ ހިމެނޭ ބިމުތައް އެއީ ބިމުތައް ދުވަސްވީ ބޮޑެތި ބިމުތަކަށް ހަމަހަމަ ގޮތަކަށް ބަހާލާފައިވާން. ދެން އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މުއައްސަސާތަކާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން އެސެޓް ރިކަވަރީ ކޮމިޝަން އޮފީހާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން އެދުނީ އެސެޓް ރިކަވަރީ ކޮމިޝަނަށް ވެސް މުއައްސަސާ ހުށަހަޅާފަ. އޭގެއިތުރުން އެސެޓް ރިކަވަރީ ކޮމިޝަނުން އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ ދިރާސާގައި ހިމެނޭ މުއައްސަސާތަކުގެ ބަލަމުން ގެންދެއްސަ އެބަހުރި. އޭގެއިތުރުން އެބަހުރި ނަޒާހަތާ ދޭތެ މުއައްސަސާތައް އެސެޓް ރިކަވަރީ ކޮމިޝަނުން ބަލަމުން ގެންގޮއްސަ. އަދި ވަކިވަކި ކުންފުނިތަކާ ދޭތެ މުއައްސަސާތަކެއް ވެސް. އެހެންވީމާ، މި މުއައްސަސާތަކަށް ވާންޖެހޭ ގޮތަކީ ކޮބައިތޯ އަޅުގަނޑުމެން ހުރެސް މިޓިންގެ އާއި އަދި ރައީސް ކޮމިޓީ ވެސް މަޝްވަރާކުރުމުގައި ހުންނާނަން. އުސޫލާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން މުއައްސަސާތައް ރީސްޓްރަކްޗަރކުރުމުގެ ޕްރޮސެސް މިހާރު އެބަ ކުރިއަށްދޭ.

އެގޮތުން ޑިޖިޓަލް އެވިޑެންސާ އަދި ހެކީގެ ގޮތުގައި މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ހުރި ހެކިތައް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ބަދަލުކުރުމުގެ ކަންކަން ކުރިއަށްދާނެ ގޮތެއް. އޭގެއިތުރުން ރަށްތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން އިތުރަށް ބަލައިލިއިރު މިހާރު އޮޑިޓް ރިޕޯޓުން ވެސް ރަށްތަކާ ގުޅިގެން ހަމަ އަގު ކަނޑައަޅާފައި އެބަ އިނގޭ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ތަހުގީގުކޮށް ބައްޓަން އެންމެ ބޮޑަށް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މި ރަށްތަކާ ގުޅޭ [illegible] ވެސް މި [illegible] ހަމަ އަގު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވަރަށް ބޮޑަށް [illegible] މި ރަށްތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން. ދެން އޭގެއިތުރުން އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މުއައްސަސާތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] ބައްޓަންކޮށްފައިވާ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ބޮޑަށް މަޝްވަރާކުރަމުންދާ ހުންނަނީ މިހާރު އޮތް އެމް.އޯ.ޔޫ އަޅުގަނޑުމެން ރިވިއުކުރަމުންދަނީ. އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާކުރަން ބޭނުމީ މި ސްޓޭޖު އެއްބަސްވުން މިކަހަލަ އެމް.އޯ.ޔޫ ބަދަލުކުރަން. އޭގެއިތުރުން ދައުރުއަދާކުރަން މި ކޮމިޝަނުން [illegible] [illegible] މުއައްސަސާތަކަށް ޕީ.ޖީ [illegible] [illegible] އެއްބަސްވުން މިކަހަލަ [illegible] އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާކުރެވިފައި ހުންނާނެ. ދެން އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މުއައްސަސާތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން އިންނާނެ [illegible] [illegible] 12 އިންވެސްޓިގޭޝަން ހިނގަން [illegible] [illegible]. އެ [illegible] ހަމަ [illegible] [illegible] އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީ މުއައްސަސާތަކަށް. އެގޮތުން، އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މުއައްސަސާތަކުގެ [illegible] އެބަ ހިނގަން ދެ [illegible]. [illegible] އަޅުގަނޑުމެން ކުރިން އެ [illegible] އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީ ލިސްޓު [illegible] ލިސްޓުގައި [illegible] މުއައްސަސާތަކާ އަދި ރަށްތަކުގެ މުއައްސަސާ. އެ ދެ ބައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ދިރާސާކުރަން ކުރިއަށް [illegible] ގެންދަން. އެހެނީ ރިކަވަރ މި އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މުއައްސަސާތަކުން [illegible] މި ބައި ވެސް ދެން ރަށްތަކާ ގުޅިގެން [illegible] ރިކަވަރކުރުމުން ދަތިތައް ވެސް އެބަ ބަލަމުންދަނީ. އޭގެއިތުރުން އަޅުގަނޑުމެން މުޅި [illegible] ބައްޓަންކުރައިރު މިފަހަރު އެންމެ ބޮޑަށް ސަމާލުކަން ދިން އެއް ކަމަކީ އެއީ ދައުލަތު ފައިސާ ވައްކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ބައްޓަންކުރައިރު. މިސާލަކަށް ދަންނަވާނަމަ އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީ ލިސްޓު [illegible] އެ [illegible] ބައިއެއް ބިލިއަން އަޅުގަނޑުމެންނާ [illegible] [illegible] އެބަ [illegible] އެ ރިކަވަރކުރުމުން ދަތިތައް. އެ އުއްމީދު އެބަހުރި. އަޅުގަނޑުމެން ތަހުގީގު ބައްޓަންކުރި އޮތްގޮތުން. އެކަމަކު އަޅުގަނޑަކަށް މިކަހަލަ [illegible] [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު މަސައްކަތް [illegible] ބައްޓަންކުރީ ހަމަ ރިކަވަރކުރުން މަގުސަދު. އެއީ އަޅުގަނޑު ބޮޑަށް ދަންނަވާލަން ހުރި ވާހަކަތަކެއް.

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރު އަލްއުސްތާޛާ ޝިފާޒާ މުޙައްމަދު ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ޝިޔާމާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ބޭނުން ބަލާލާނީ އެސެޓް ރިކަވަރީއާ ބެހޭ ގޮތުން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ފުރަތަމަ އެއްކަލަ ހާއްސަ ސަމާލުކަމެއްދީގެން ކުރާ އެއްކަމެއްގެ ގޮތުގައި ކުރާނީ އެސެޓް ރިކަވަރީގެ މަސައްކަތް. އެއީ މިސާލަކަށް މައްސަލަތަކެއް ފުރަތަމަ ތަހުޤީޤުކުރަން ފެށުމުގެ ކުރިން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާނަން މައްސަލަތަކުގައި އެސެޓް ރިކަވަރީ ކޮންގޮތަކުން ކިހާވަރަކަށްތޯ ބަލަންޖެހޭނީ. މިސާލަކަށް ކްރިމިނަލް ކޮންފިސްކޭޝަން ނޫނީ މަދަނީ ކޮންފިސްކޭޝަން ބޭނުންވާނީ މި އެސެޓް، މިސާލަކަށް އެސެޓް ރިކަވަރީކުރަންޖެހޭ، ރިކަވަރކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތެއް ވެއްޖެއްޔާމުން [illegible] ތަހުޤީޤުކުރަންޖެހޭނީ؟ އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވެސް އެނގޭ އާންމުކޮށް ރައްޔިތުންގެ ވެސް އަދި ދައުލަތުގެ އެ މުއައްސަސާތަކުގެ ވެސް ވަރަށް ބޮޑު ކަންބޮޑުވުމެއް އެއީ ދައުލަތަށް ލިބެންޖެހޭ ފައިސާތައް އަނބުރާ ފަރާތްތަކުގައި ވާތީ. އެ ފަރާތްތަކުން އެ ފައިސާތައް ނުދައްކާލި އެކަމުގެ ކަންބޮޑުވުން ވަރަށް ބޮޑު. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް އެކަމަށް ސަމާލުކަންދީގެން މިހާރު އެކަމާ ގުޅޭ ގޮތުން އަޅުގަނޑުމެން ދިރާސާއެއް ވެސް ކުރަމުން މިދަނީ. އެ ދިރާސާ ވަރަށް އަވަހަށް ނިމޭނެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެ ދިރާސާ ނިމުމުން އެ ދިރާސާގެ ނަތީޖާއަށް ބިނާކޮށް އަޅުގަނޑުމެން ބަލާނަން ކޮންކޮން ކަންތައްތަކެއްތޯ ކުރަންޖެހޭނީ އެސެޓް ރިކަވަރީކުރުމަށް ޓަކައި. ކޮންކޮން ކަންތައްތަކެއްތޯ ކުރަންޖެހޭނީ. އެއީ މިހާރު އެސެޓް ރިކަވަރީކުރުމަށް ޓަކައި އަދިއަށްވެސް ޤާނޫނީ ހާއްސަ ނިޒާމެއް ކަނޑައެޅިފައެއް ނުވޭ. އެހެންކަމުން މި ރިސަރޗް ނިމުމުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެނގޭނެ ކޮންކޮން ކަންތައްތަކެއްކަން ކުރަންވީ. އޭ.ސީ.ސީ އަދި އޭޖީ ރިޕޯޓުން، ޕީޖީ އޮފީހުން، [illegible] [illegible] ނިސްބަތްވާ [illegible] ވަރަށް ބައިވަރު ރިޕޯޓްތަކާ ގުޅިގެން އެބަހުރި ވަރަށް ބައިވަރު އެސެޓް ރިކަވަރީއާ ގުޅުންހުރި މައްސަލަތައް. އަދި އެ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ވަރަށް ގިނަ ފަރާތްތަކަށް އަންގާފައިވޭ ދައުލަތަށް ފައިސާ ދައްކަން. އެހެންނަމަވެސް، މިހާތަނަށް އަދި ނުވޭ މާބޮޑު އަދަދެއް [illegible]. އެހެންނަމަވެސް، އެ ކަންތައްތަކާ ދޭތެރޭ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް ހުށަހަޅައި ސަމާލުކަމާ ބާރުއަޅައިގެން ނިންމާފައިވޭ. ދެން އެހެންކަމުން ރައީސް އަދި ނާއިބު ރައީސް އެ ވިދާޅުވިހެން ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާތަކާ ދޭތެރޭ ކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތައް އެސެޓް ރިކަވަރީކުރުމަށް ޓަކައި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރަމުން ފޯރުކޮށްގެން ކުރިއަށް މިދަނީ.

ޝުކުރިއްޔާ.

އޭސީސީ-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ނާއިބު ރައީސް އަލްއުސްތާޛު ޢަބްދުއްސައްތާރު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ސަލާމް އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު އިތުރު އެއްޗެއް އިތުރުކޮށްލާނަން ގޮތުބަދު ޝިކާޔާތުގެ ވާހަކަދައްކަން. އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ތަންކޮޅެއް ފަސޭހަވާން ކަންނޭނގެ މިގޮތަށް ބުނެލިއްޔާ. އަޅުގަނޑުމެން މިސާލަކަށް 2021 ވަނަ އަހަރު ނިންމިއިރު 2020 ނިންމިއިރު އަޅުގަނޑުމެން އެނގިން 29 މިލިއަން ރުފިޔާ ދައުލަތަށް އަދި އިދާރާތަކުން ލިބެންޖެހޭ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންޑޭޓަކަށް މި އޮންނަނީ އަސްލު ލިބެންޖެހޭ ފައިސާއާއި އަދަދެއް އެނގެން. ދެން 11 ހާސް ރުފިޔާ ދައުލަތަށް ރިކަވަރުވެފައި މި އިންނަނީ. ދެން ރައްޔިތުން މިކަމާ ސުވާލުކުރާ އޭ.ސީ.ސީން ޕިއްވޭ މި އަދަދު މި ހޯދީ. އެހެންވީމާ، އަސްލު އަޅުގަނޑުމެންގެ މެންޑޭޓުގައެއް ނޫން މި ކަމަކަށް އެ ފައިސާ ރިކަވަރުކުރުމުގެ ބައި. ގާނޫނުން އެބަ ޖާގަދޭ އިދާރާތަކަށް އެބަހުރި ހައިސާ ކުރަން. އެހެންވީމާ، ރައީސާ އެ ވާރުތަވެރިން އަޅުގަނޑުމެން އެންމެ ބޮޑު އިސްކަންދީ މިދާ އެއް ދާއިރާ އަސްލު މިގޮތުން ކޮންމެ އަންގާ ޤަވާޢިދު އަޅުގަނޑުމެން ކޮމެޓީ ކަރުދާސް ދިން ގާނޫނު ގޮތް ނުހަމަ އެއް ކަންތައްތަކާ ގުޅިގެން ގާނޫނީ ގޮތުން ނުކުޅެދޭ ކަމަށް ވިދާޅުވިއިރު އަޅުގަނޑުމެން ދުވަހަކު ކޮމިޝަނުގެ ބޭފުޅުން ރައްދު ނުދީ ކަމަށް އެހެންވީމާ، ރައީސް އެ ކަމާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޝަނުން ރައްދުދެއްވާނެ ކަމަށް.

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ މެންބަރު ޝަމްޢޫނާ ހާޝިމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ޝަމްޢޫނާ ހާޝިމް. އަޅުގަނޑު ބޭނުން ބަލާލަން ކޮރަޕްޝަން ޕްރިވެންޝަން ރަނގަޅުކުރުމަށް މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ރާވާފައި އެބައިން މައިގަނޑު ހަތަރު ކަމެއް. އެކަމުން އެންމެ ފުރަތަމަ މިހާރު ކުންފުނިތަކުގައި ދިރާސާކުރުމުގެ ކޮމިޓީއެއް މިހާރު ގެންދަވާ ގޮތުގައި އަދިން މުރާޖާކުރުމާ މިހާރުގެ ޖަމާޢީ އަހަރު ގޮތުގައި ބޭނުންކުރަނީ ކުރިއަށްގެންދަން އަޅުގަނޑުމެން ހާލަތުގައި މިގޮތަށް. މިދަނީ ވަކި ގޮތަކަށް ޖާގަ ވަޒީފާއަދާކުރާ ފަރާތްތަކަށް އެ ކުރިއަށް ދާއިރާގެ ބައެއް ކޮމިޓީތަކުގެ މަސައްކަތެއް ނުވަތަ އިދާރާތަކަށް ގެންގޮސް ދެވޭ ކަމާއި ކުރިއަށްދާނެ ގޮތްތަކުގެ މުވައްޒަފުން ކުރިމަތިވާ އެކި ކަންތައްތަކުގެ ބައިގެ މަސައްކަތްތަކާ، މުވައްޒަފުންގެ ގުޅުން އެ ކޮރަޕްޝަނަށް މުވައްޒަފުން ކޮމިޝަނުން މިއަދު ކުރަމުން ގެންދާ ބައެއް އެ.ސީ.ސީގެ މުވައްޒަފުންނަށް ތަމްރީނު ދީ ދިރާސާކުރުމުގެ ކަންކަން ރައްކާތެރިކުރުމަށް ޖަހަން ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ކޮމިޝަނުން އަޅުގަނޑުމެން ދަނީ މަސައްކަތްކޮށް ހުށަހަޅަނީ. މިގޮތުން ފަސް އަދި މިހާރުގެ ސްކޫލް މީހުން އަދި އިތުރު ވަސީލަތްތަކާއި ބައިނަލްއަޤްވާމީ ކޮރަޕްޝަން ޕްރިވެންޝަން ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި މިވަނީ. ދެން ދުވަހަކު ކުރިއަށް އަޅުގަނޑުމެން ދިރާސާކޮށްގެން ކުރުމުގެ ނަތީޖާތަކެއް އިތުރަށް ކުރިއަށްގެންދަނީ ބަޔަކު ނަހަމަޖެހޭ އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ޑިވިޝަން 2021 ވަނަ އަހަރުގެ ޕްރޮގްރާމް އަޅުގަނޑުމެން ތައާރަފުކޮށްފައި މިވަނީ. އެކަމަކު

އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ލޯންޗްކޮށްފައި މިވަނީ އެ ޕޮލިސީގައި ހިމެނޭ އިތުރު ސްޓޭކްހޯލްޑަރުންނާ ގުޅިގެން ޕޮލިސީ ތަންފީޛުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށްގެންދިޔުމަށް. ދެން ތިންވަނަ ކަމަކަށް ސެލްފް އެސެސްމަންޓް ޗެކް ލިސްޓެއް އަޅުގަނޑުމެން ހަދާފައި އާންމުކުރާނަން. ސެލްފް އެސެސްމަންޓް ޗެކް ލިސްޓް ބޭނުންކޮށްގެން ކޮންމެ މުއައްސަސާއަކަށް ވެސް އެ މުއައްސަސާއެއްގައި ހުރި ކޮރަޕްޝަނުގެ ރިސްކްތައް ދެނެގަނެވޭނެ. އަދި މިގޮތުން އެ ރިސްކްތަކަށް ކޮންޓްރޯލްތައް އަޅައިގަތުމަށް ބަލައިގަނެ ކަނޑައަޅާ ވެސް މި ދެވަނަ ލިސްޓް ޑޮކިއުމެންޓްތައް މިހިގެންދަން. އާދެ! ދެން އެންމެފަހު ކަމަކަށް އަޅުގަނޑު ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުންވަނީ ކޮމިޝަނުން ތަބާވާންޖެހޭ މުއައްސަސާތަކާ ރިސްކް އެސެސްމަންޓްތަކެއް ފާހަގަ ކަންތައްތައް އިސްލާހުކުރުމަށް މިންވަރު ވެސް އިދާރާތަކަށް އެނގިދާނެ. އެކަމަކު އެ ކަންތައްތަކުގެ ބަލާލުމަށް މިންވަރު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެނެގަނެވޭތަނަށް ވަނީ ވަރަށް ކުޑަކަން. އަދި މިގޮތުން ޕަބްލިކޭޝަނުގެ އިދާރާތަކުގެ ދަށުން ބަލާއިރު ޑެސްކްރިވްއެއް އިންސްޓިޓިއުޝަނުގެ މުއައްސަސާތަކުން ކުރިއަށްގެންދާ ކަންތައްތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ދެނެގަނެވޭ ކަންތައްތަކަށް ބަލާ ކުރިއަށްދާ ފަރާތަށް މިކަން ނުކުރެވޭ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭ. އަދި މި އިސްތިޢުމާލު ޑިޕާޓްމަންޓް ފާހަގަކޮށްލަން ބޭނުމީ ކޮރަޕްޝަނުގެ ކޭސްތަކަށް ބަލާއިރު އަންނަ ބަދަލުތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ބައްޓަންކުރަން. އަދި މިހާރު ހުރި މިހާރު ކުރެވިފައިވާ ކަންތައްތަކުގެ ޝަރުޢީ ކޮމިޓީގައި މިހާރު ތަޙުޤީޤުކުރުމުގެ އެކި ރާވާފައި ދިމާވާ ކަމަށް ފާހަގަކުރެވޭ ޕްރޮސީޖަރަކީ ހުރި. ކަމަކީ އަޅުގަނޑުމެން ކަންތައްތަކަށް ތަޙުޤީޤުތަކުގެ މަސައްކަތްތައް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްގެންދަނީ. ޝުކުރިއްޔާ.

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ނައިބު ރައީސް އަލްއުސްތާޛް ޢަބްދުއްސަލާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ސަލާމް އިނގޭތޯ. އިތުރަށް މެންބަރު ޝަހީނާ އެ ވިދާޅުވިހެން، އަޅުގަނޑުމެން އިސްލާހުކުރުމަށް އެބަ އަންނަން ކޮންމެ އަހަރަކު ގޮވާލަން މިނިސްޓްރީތަކާއި ކޮމިޝަންތަކާއި ދައުލަތުގެ އެހެން އިދާރާތަކަށް. ދެން މިފޯމަކީ އަސްލު މިކަން ނުކުރާ ކޮންމެ ކޮމިޝަނެއް މި ފަރާތްތަކަށް ލިބޭން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އަމިއްލައަށް އިސްތިސްނާ ޚާއްޞަ ހާލަތެއް. ދެން އަޅުގަނޑުމެން ގާނޫނުގައި އޮބަދޭ އަސްލު އެކޮޅުން އަންނަ އެންމެހާ މައްސަލަތަކަށް ކާރިސާއެއް ހިނގާފައި ކުރިއަށް. އެހެންކަމުން އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ވެސް ޗިރިމަނާއެއް ކުރާ ގޮތަށް ކޮމިޓީން އެކި ފަރާތްތަކުން ހުށަހެޅި ޒަރީޢާއިން ދޭނެ މަސައްކަތް ފެށުނީ ބަދަލު ނޭނގޭ ދެ ފުރަތަމަ ދައުރުގައި ހިންގަވަން އެ ސަބަބުން ވެސް ހަދަމުން ބައްޓަންކުރަނީ ފެއްޓިން މި އެޅޭނީ. ދެން އެދެއްވުން އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ ހަފްތާ ބާރަކަށް ވެސް އިންނަވަން ނިންމާފައި މިހާރު ދައުރުގަތަން ހޯދަންޖެހޭ ފައިސާގެ ގޮތުގައި 1.4 މިލިއަން ދައުލަތަށް ބަޖެޓުން، ހޯދަންޖެހޭ ފައިސާގެ ގޮތުގައި ބަޖެޓް. ދެން މި ބައިވެރި އަޅުގަނޑުމެން އިތުރަށް ދިރާސާކުރަމުން މިދަނީ ދެން ހުރި ކަންތައްތައް އަދި އިތުރަށް.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ. ދެންމެގައި ވާހަކަފުޅު ދެއްކެވިއިރުގައި ވިދާޅުވި އެއްޗަކާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުގެ އުފެދުނު ސުވާލެއް އެއީ. އެސެޓް ރިކަވަރީ ކަންތައްތަކާ ގުޅޭ ގޮތުން ރިސަރޗެއް ހެއްދެވި ވާހަކަ ދެއްކި. އެ ރިސަރޗުގައި އެއްވެސް ކަހަލަ މިކަމާ ގުޅޭ ޕްރޮފެޝަނަލް ބައެއްގެ އެޑްވައިޒަރުން ލިބިގެން އެބަދޯ؟

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަންގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު އާދަމް ޝާމިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! މި ރިސަރޗުގައި އަޅުގަނޑުމެން، ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ޝާމިލް. މި ރިސަރޗުގައި އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ފުރަތަމަ ޑްރާފްޓް ގާތްގަނޑަކަށް ނިމިފައި އޮތީ. ދެން އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ނިންމާފައި މިހިރީ ޕީ.ޖީއާ ބައްދަލުކުރިއިރު ވެސް ފުރުސަތާ އެކު އަޅުގަނޑުމެން މި ބައްދަލުކުރުމުގައި ވެސް ދެން އަދި ގުޅުން ހުރި އިތުރު ތަންތަނާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން މަޝްވަރާކުރުމަށްފަހުގައި އެ ބޭފުޅުންގެ ޚިޔާލާ އިރުޝާދު މީގެ ތެރޭގައި ހިމަނައިގެން މުޅި ދިރާސާ އެއްކޮށް ނިންމަން. އޭ.ސީ.ސީގެ ހަމައެކަނި އޭ.ސީ.ސީގެ ބަސް އޭގައި ނުންނަ އެއްކޮށް ގޮތަށް އަޅުގަނޑުމެން މި ބޭނުންވަނީ. އޭރުން މުޅި ދައުލަތުގެ ގޮތުން ކަމާ ގުޅޭ ހުރިހާ އިދާރާއަކުން ވެސް މިގައި ދެކޭގޮތް ހިމެނޭ ކަހަލަ ގޮތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ގެންނަން. ދެން އަދި އޭގެއިތުރުން އަޅުގަނޑުމެން މި ދިރާސާކުރިއިރުގައި މޮޑެލްތަކާއި އެކި ޕްރެކްޓިސްތަކުގައި ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގޮތުން އެހެން ޤައުމުތަކުގައި ބޭނުން ކުރަމުން މިއަންނަ ގޮތްތަކާއި އޭގެ ހިމެނިގައި މުޅިން ވެސް ހުރި އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އޭގައި ރިސަރޗުގެ އޮތީކަށް މިންގަނޑާ ގުޅޭ ގޮތުން ކަމަކަށް ވަންޏާ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ހަމަ ސީދާ ޖަވާބަކީ އެ ގެއްލުންވާނެ. އަޅުގަނޑުމެން ބައިނަލްއަޤުވާމީ ގޮތުން ވެސް ގެންގުޅޭ ޕްރެކްޓިސްތަކާއި ބެންޗްމާކްތަކާ ކުރިމަތިލާ ގޮތަށް އުނިކަމެއް ބާރަކީ އަންނާނީ. އެހެންވީމާ، އަޅާކިޔާއިރުގައި މިސާލަކަށް ރާއްޖޭގައި މި މަޝްހޫރު ނޫނީ ނާޖީ އިތުރަށް ގެންނަން އަޅުގަނޑުމެން މިޖެހޭ ނޫނީ ރަނގަޅުކުރަންޖެހޭ ކޮންމެ ދާއިރާއަކީ. ދެން އެހެންމީހުން ޚާއްޞަކޮށް ރިޔާސީ އެކަނިއެއް ނޫން، ދެއަހަރުގެ ބަދަލުގެ ބައިގައި ވެސް ވަރަށް ގިނަ ދިރާސާތަކެއް އެބަހުރި. މިސާލަކަށް މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ސީދާ މައްސަލައިގައި ކުރީ ކޮށްގެން ހުރީ ޕްރޮސެސް އޭގެ ކުރިއިރުގައި އާދެ ދެން އޭގެން ފިޔަވަޅު އަޅަން ނެތް ގޮތަށް ކަނޑައަޅާ ގޮތަށް ބައެއް ޤާނޫނުތަކުގައި ޑީ.ޖީ އޮފީހަށް. އަޅުގަނޑުމެން ސީދާ ކޯޓަށް ފޮނުވަން ބާރު ދެވިފައިވާ ދާއިރާތަކާ ގުޅުން ހުރި އިތުރު ދާއިރާތަކެއް ވެސް. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ކޮޅުކޮޅަށް މިކަން ދާއިރުގައި ބައެއް ކަންކަމުގައި އޮއްވާ ފުރިހަމަ ކުރުމަށް ބަދަލުތަކާ ގުޅޭ ކަންތައްތަކުގައި ހިފެހެއްޓުން. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ކޮށް ކަމެއްގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެން މިއަދު ބޭނުން ކުރެވޭ އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލު ކުރާ ގޮތުގައި ވިސްނާ ކޮންމެ ގޮތަކުން ކުރިއަށް ގެންދާ އެކަހަލަ ކަމެއް

މި ޤޮމީ ބައްޖަންވެރި. އެހެންވީމާ، އެކަމަކު އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގަބޫލުކުރެވޭ އެއަށްވުރެ ރަނގަޅަށް މިކަން ކުރެވިދާނެ މޭޖަރ 2 ނިޒާމެއް އެބަ ގެންގުޅޭ ދުނިޔޭގައި. އެއްކަލަކީ އެއީ [illegible] ސިސްޓަމް. އަނެއްކަކީ [illegible]. އެހެންވީމާ، މިސާލަކަށް އޭގައި [illegible] މިންގަނޑު ތަފާތުކުރެވިދާނެ. [illegible] މިންގަނޑެއް ނޫނު ކޮންމެހެން [illegible] ގެންގުޅުންޖެހޭ ދުނިޔާ ގަބޫލުކުރާ ގޮތުން. [illegible] މިހާރު ދައުލަތުން ނަގާފައި އޮތް [illegible] 2/2000 [illegible] 3 [illegible]

މިސާލަކަށް ކުއާޓާލީ މުޅި ކޮމިޝަނަށް މެންޑޭޓުގައި ހިމެނޭ ކަންތައްތައް ތަންފީޒުކުރުމުގެ ގޮތުން މަސައްކަތް ކުރެވޭއިރުގައި އަޕްޑޭޓެއް ލިބެންޖެހޭނެ. މިހާތަނަށް މިވާގޮތަކީ މިސާލަކަށް ކޮމިޝަނުގެ ބަޖެޓު [illegible] ގޮތް ވެސް ކޮމިޝަނަށް އެނގެނީ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަހަރު ނިމި އަހަރީ ރިޕޯޓު ހަދަންވީމަހެން. އެކަމަކު އޭގެ ބަދަލުގައި އަޅުގަނޑުމެން ގަބޫލުކުރަނީ އެ [illegible] އެ ކުރި [illegible] އެ [illegible] ބަޖެޓު ޚަރަދުކުރެވުނު [illegible] މިންވަރާ ދެން އެއަށް އަންނަމުންދާ ބަދަލާ [illegible] ހިނގުމަށް މި އަންނަ ބަދަލުތަކާ [illegible] [illegible] މާ އަވަސް [illegible] ކޮމިޝަނަށް [illegible]. އެހެންވީމާ، އެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް [illegible] [illegible] [illegible].

ރިސޯސަސް ވާހަކަދެއްކުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އަސްލު އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުން [illegible] [illegible] [illegible] މި [illegible] އެ [illegible] މިންވަރަށްވުރެ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮމިޝަނުގައި ވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. އެހެންވީމާ، [illegible] ވެސް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] އެހެންވީމާ، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވާހަކަދެއްކުން:

ޝުކުރިއްޔާ [illegible]. [illegible]

ހުރުމުގެ މަސައްކަތް. މި އާންމުކުރި ރިޕޯޓު ތި ވިދާޅުވަނީ މަޖިލީހުން އާންމުކުރި ރިޕޯޓުތަކާ ނޫނީ މި ބަޔާނުން އާންމުކުރައްވާފައި އޮތް ރިޕޯޓަކަށްތޯ؟

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު އާދަމް ޝާމިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑު ޝާމިލް. އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީއާ ގުޅިގެން އުފެދުނު ކަންނޭނގޭ އަޅުގަނޑުމެން ހީވަނީ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މި ފާހަގަކުރައްވަމުން އެއް ޕްރެސްކޮންފަރެންސް ދިނަ ޕްރެސްބަޔާނެއް ދެއްތޯ؟ ދެން އާދައި އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ވަސީލަތާއި މުވައްޒަފުން ބަލައި؛ އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތުގައި މި މަސައްކަތްކުރެވުން ހުރި އެ ވަސީލަތްތަކާއި ވަގުތު ބަލާފައި، މިހާރު މި ގެންގުޅޭ ރިސޯސްތަކާ އަޅުގަނޑުމެން އެހެންގޮތަކަށް ހިނގަމުންދާ އެއްކަލަ އަޅުގަނޑުމެން ބެލުން އޮތުމަކީ ކަންނޭނގޭ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން ކުރިން ކޮންމެހެން އޮތް މަސައްކަތްތަކުގެ ތަޙުޤީޤުން އުޅުނުއިރު އޮތް ރިޕޯޓެއް އެބައޮތް. އަދި ހަމަ އެއާއިއެކުގައި މަޖިލީހުގެ އަޅުގަނޑުމެން ހީވަނީ ބޮޑެތި ކޮމިޓީތަކުން ކަންނޭނގޭ އެ ފާހަގަކުރައްވާފައި އޮތް ބައިތަކުގައި ވެސް އެބަހުރި މީގެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން މި މަސައްކަތްކުރާއިރުގައި މި ފާހަގަކުރެއްވި މީގެ ކުރިން އެ ގެންގުޅުނު ކަންތައްތަކުގައި އުޅުނުކަން އެގޭ މައްސަލަ އެއްބާރުލުން އަޅުގަނޑުމެން ބަލަހައްޓާފައިވާ ނޫން. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އަދި، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު މި ކުރުވުން ބޮޑުކޮށްލާ މަސްވެރިކަމުގެ ވަޒީރުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެންނެވުމަށްޓަކާ ހަމައި އަޅުގަނޑުމެން އަބަދުވެސް އެހެން ގޮތުގެމަތިން އަސްލު އަޅުގަނޑުމެން ގެންގުޅެން. ވަގުތު، އަޅުގަނޑުމެންގެ އަތުގައި ތަކެތި މި ހުރި މިންވަރު މި ހުރިހާ ކަމަކަށް ބަލާލީ. އެހެންވީމާ، އެ މިންވަރުން ހިސާބުތަކާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބޭ ކޯޓު ރިޕޯޓެއް، އޮޅި އަޅުގަނޑުމެން ހިފަހައްޓާ ކުރިއަށް ގެންދާ ކޮންސެންސަސް އަޅުގަނޑުމެން ޓާގެޓް. އެކަން ފުރިހަމަކޮށްލަން. އަޅުގަނޑު ނަތީޖާ ރައީސަށް އަދި އިތުރުކޮށްލަން ބޭނުންކުރަމުންދާން އިނގޭތޯ. ޝުކުރު.

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ނައިބު ރައީސް އަލްއުސްތާޛު ޢަބްދުއްސަލާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑުމެން ދެން އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީ މައްސަލައާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން ތަޙުޤީޤުތަކުގެ ކަންކަމާއެކު ހުރި ރިޕޯޓުގެ އިތުރުން މަޖިލީހުގެ ވެސް ހަމަ އާންމުކުރި ރިޕޯޓްކުރެވިގެން ނަމަ ހުށަހަޅާނީ. ދެން ބަޔާންކުރަން ގުޅިގެން ހުރި ކަމާއި ރިޕޯޓު، ކަމާއި ކުރިން މިހާރު އެހެން ކޮމިޝަނުން ކަމާއި ރިޕޯޓުގައި. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަދި ހިފެހެއްޓި ނުވޭ. އެކަމަކުވެސް އަޅުގަނޑުމެން އެ ރިޕޯޓް ދިރާސާކުރަމުން މި ދަނީ.

ވިލިމާލެ ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު އުޝާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ހަމަ އެ ސުވާލު ދަންނަވާލި ސަބަބަކީ، ރާއްޖޭގެ މިހާރު ގާނޫނީ ނިޒާމު މިއުޅޭގޮތުން އަދި އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މައްސަލަތަކުގައި މިހާތަނަށް ޝަރުޢީ ކޯޓުތަކުން ނިންމާފައި ހުރި ނިންމުންތަކަށް ބަލާއިރުގައި ހަމަގައިމުވެސް އާންމުކޮށް މި އޮތް ލިސްޓުގައި އާންމުކުރެވިފައިހުރި މަޢުލޫމާތުތަކަށް ބަލާއިރު ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް، ޖިނާއީ މިންގަނޑުން ކުށް ސާބިތުކުރުމަށް ހަމަ ދަލީލުތަކެއް [illegible] އަދިވެސް. އެހެންވީމާ، މި ބާރުލުމުގެ މައްސަލަ މުޅި ލިސްޓުގައި ހުރި ހުރިހާ މީހުންގެ މައްސަލަތަކަށް [illegible] ކަމުގައި [illegible] ކުރިއަށް މި އޮތް ފަސް އަހަރު ދުވަހުވެސް ހަމަ އެއްވެސް ކަމެއް ވާނެހެން އަޅުގަނޑަކަށް ނުހީވޭ. އެހެންވީމާ، މިހާރު ނިންމާފައި ހުރި މައްސަލަތަކަށް ބިނާކޮށް މި ބާރުލުމުގެ މަސައްކަތް [illegible] [illegible] ގާނޫނީ ދަތިތަކާ ކުރިމަތިލާން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ. ދެވަނަ ކަމަކަށް އަޅުގަނޑަށް ވެސް ގަބޫލުކުރެވޭ، ވަރަށް [illegible] ކަމެއްގެ ގޮތުގައި [illegible] ކަމެއް އަސްލު، ވަރަށް [illegible] ކަމެއްގެ [illegible] ކަމެއްގެ [illegible] [illegible] ރިކަވަރކުރުމަކީ. މިހާރު ޖިނާއީ ތަޙުޤީޤެއްކޮށްގެން [illegible] ވައްކަން ޖިނާއީ ކުށް ސާބިތުކުރުމަކީ ހަމަ ވަރަށް އުސޫލު [illegible] މިދިޔަ އަހަރު ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެން ހިނގައިދިޔައީ. އެހެންނަމަވެސް، މިހާރު ހަމަ ވަރަށް ކަނޑައެޅިގެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހުރި [illegible]. [illegible] [illegible] ހަމަ، މި ބާރުލުމަށް އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] އެ [illegible] [illegible] [illegible] ހުށަހެޅި. ހަމަ [illegible] ވަރަށް ކުޑަކުޑަ އަދަދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަމަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ހަމަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] އެބަ އޮތް [illegible] ހަމަ [illegible] [illegible] [illegible] އެބަހުރި ކަމަށް. ދެން [illegible] އަސްލު [illegible] މި ވިދާޅުވަނީ، [illegible] މި ވިދާޅުވެސް ގާނޫނީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވާހަކަތަކަކީ؟ ދެން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ވާހަކަ [illegible] މި ވިދާޅުވެސް [illegible]؟ ދެން އަޅުގަނޑު ހަމަ ސުވާލެއްގެ ގޮތުން އަޅުގަނޑު [illegible] [illegible] މި އަހަރުގެ ބަޖެޓުގައި އެބަ އޮތް މި ބަޖެޓުގެ [illegible] ބަޖެޓް ވެސް [illegible]. އެހެންވީމާ، އެ ބަޖެޓް [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮބައިތޯ މި ބަޖެޓުގެ [illegible]؟ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކޮންކޮން [illegible] [illegible] [illegible] ގަސްދުކުރައްވަނީ؟

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު އާދަމް ޝަރީފް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އަޅުގަނޑު ހަމަ ފަހު ސުވާލުން ފުރަތަމަ ފަށާނަން އިނގޭތޯ. އެއީ މިހާރު ކުރިން އިތުރުކޮށްދެއްވާފައި އޮތް ބަޖެޓުގައި އެއީ ހަމަ އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މައްސަލައާ ގުޅިގެން އެ ތަޙްޤީޤަށް މުވައްޒަފުންނާއި، އެ ބޭފުޅުންނަށް ބޭނުންވާ ކޮމްޕިއުޓަރު ހޯދުމަށް، އަޅުގަނޑުމެން ކިޔަނީ އެ އަދި، ވާހަކައަކީ އެހެން ޚަރަދުވާ މިންވަރު އިތުރުކޮށްދެއްވާފައި އޮތީ. އެހެންވީމާ، އެއީ ވަރަށް ހަމަ ސްޕެސިފިކް ހަމަ ޓާސްކުތަކުން ގޮތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ އޮތީ. ދެން އެ މުވައްޒަފުން ތިއްބަވާން ކަންތައްތަކަށް ޖެހޭ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ ވަރަށް އުނދަގޫ ކަމެއް ގޮތުގައި މި އޮތީ. ދެން 12 މުވައްޒަފުންގެ ވާހަކަ އަޅުގަނޑުމެން މި ދައްކަނީ. އޭ.ސީ.ސީން މިހާރު އެއްކަލަ މުވައްޒަފުން ތިބީ، އެ ހުރި ތަން އިންޓީރިއާ ޑިޒައިންކުރުމުގައި އެހެރި ވެސް؛ ދެން އަޅުގަނޑު ނުދަންނަވާނަން، ހަމަ ވަރަށް ބޮޑުބަޔަކުން ދަންނަވާލަން އެކުލެވިގެންވާ ރަނގަޅުކުރުމަކީ ދެން ވަރަށް ދާދި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ އެސްޓިމޭޓުން. ދެން ކުރިން އެސްޓިމޭޓް ރިކުއެސްޓް ކޮމިޝަން ހިންގާ ތަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަގުތީގޮތުން، އެކަކު ވެސް ވަރަށް ހާލުގައި ހުރި ވަރަށް ދޮށި ބިލްޑިންގެއްގައި. އެކަމަކު، އަޅުގަނޑުމެން މިހާރުވެސް މަސައްކަތްކުރަމުން މި އަރަހުގެ ސިއްރިއްޔަތު އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެކޮޅު ބޭނުންކުރެވުން ކަހަލަ އިންޓީރިއާގެ ހަމަޖެހުމެއްގެ ފުރި ސަސްޓެއިނަބަލް އަޅުގަނޑުމެން ލިބިފައި އެއީ. ދެން އަދި ވަރަށް ހިތަހަމަޖެހުމާ އަޅުގަނޑުމެން އެސްޓިމޭޓުން. އެކަމަކު، ދުރުދުރަށް ވިސްނާފައި ހުރި އެއީ ޚަރަދު ބަދަލުވުން ކަންނަންގެ. ދެން އޭ.ސީ.ސީ ވެސް މިހާ ފުޅާމިނުގެ ބޭރު ކަމަކަށްގައި އަޅުގަނޑުމެން. އެހެންވީމާ، އޭރުން މަޖުބޫރުން އަޅުގަނޑުމެން، އަސްލު ދަރަނިތަކަށް އެކަހެރިކުރާ ގޮތަށް ވިސްނައިލާފައި ހުރިހާ ބޮޑުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ހިލޭ އޭ.ސީ.ސީއަށް އެކީ ކަރަދު އެއީ. އެހެންވީމާ، އެއްވެސް އަޅުގަނޑުމެން އިންސްޕެކްޓަރުކުރަމުން މި ގޮތުގެ. މިސާލަކަށް އަހަރު ހަމަ އިތުރުކަމުން ދަތިވެގެން އަޅުގަނޑުމެން ކުރިއަށްދާ ފަރުޖަހާން މަސައްކަތުން އަޅުގަނޑުމެން ވެއްޖެއްޔާ އެ ވާން ވަރަށް ބޮޑު ފުރުޞަތަކަށް އޭ.ސީ.ސީއަށް. ދެން މީގެ އިތުރުން ދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ފާސްކުރި އަޅުގަނޑުމެން މި ބަޖެޓުގައި އޭ.ސީ.ސީގެ މައި މަސްއޫލިއްޔަތު އަދާކުރުމަށް، އެއީ ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމާއި ވިހާނދިން އަދި ދެން ހަމަ އެއާއެއްކޮށް ތަޙްޤީޤުކުރުމާއި އަދި މިހާރު ފަހުން ހަމަ މި އިއްޒަތްތެރި މަޖިލީހުން ފާސްކުރައްވައި އެބަ ހިމެނޭ އޭ.ސީ.ސީގެ މަޤާމުތަކުގައި ކޮރަޕްޝަން ހުއްޓުވުމުގެ ސިޔާސަތު ކަނޑައެޅުމުގެ ދައުރު ވެސް. އެހެންވީމާ، ވަރަށް ބޮޑެތި ވާހަކަތަކެއް މިއީ. އެހެންވީމާ، މިސާލަކަށް އެއްކަލަ މުވައްޒަފުން ނެގިޔަ އަދި މިތާ މުވައްޒަފުން އެޕޮއިންޓްކުރެވިފައި އޮތީ މަސްއޫލިއްޔަތު އެއްކަމަކޮ އަޅުގަނޑުމެން ބަލަމުން މި ދަނީ. އެހެންވީމާ، އާދައި އެކަކަށް ކާފެތުދޭ

ގޮންޖެހުމެއް އެބައުޅޭ. މިސާލަކަށް 55 އިންވެސްޓިގޭޝަން ތިބިއިރުގައި ބާކީ މިހިރަ ދިރާސަތުގެ ސަބްޖެކްޓް ފަންކްޝަންތައް ހުރީ ކިރިނެތޭ. ޕީޕަލްގައި މިއްބާވީ ކިޔައި ބާރުވެއްޖޭ ދިޔައީ. ހަމަ އެއާއެކުގައި މިހާރު ކޭ.ޕީ.އައި ތެރޭގައި ވެސް، މަޖިލީހުން ކަނޑައަޅުއްވައިދިނީ ކޭ.ޕީ.އައި ތަރުކާގައި ވެސް އެބަހުރިން ޒި ކޮލަބަރޭޝަން، އެއް ހަމަ އިންޓެގްރިޓީ ކޮމިޓީގައި ޒި ކޮލަބަރޭޝަން މި އޮތީ. އެ ތަފާތުތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން: އެހެންވީމާ، މަޖިލީހުން އެބަ އެންޓިސިޕޭޓްކުރައްވާ އަޅުގަނޑުމެން ޒި ކޮލަބަރޭޝަނާ ދިމާލަށް ދާނެތޯ؟ ކޭ.ޕީ.އައި އެހެން އޮތީމަ އެއީ ވަރަށް ސާފު އެ މާނަ އެ ނުކުންނަނީ. އެހެންވީމާ، އޭ.ސީ.ސީ ހިނގަންޖެހޭ ޒި ކޮލަބަރޭޝަން ދިމާލަށް. އަޅުގަނޑުމެން މި ކޭ.ޕީ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގެނެސްދިނުމުގައި އެ ޓާގެޓް ގެންނަން އަޅުގަނޑުމެން ޕޮއިންޓް ބަޖެޓާ މިސާލަކަށް އެ ދާއިރާއިން މިހެން ވެސް. އެހެންވީމާ، މިހާރު އޭ.ސީ.ސީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދިމާވާ؛ އޭ.ސީ.ސީއަށް އަމިއްލަގައި ދިމާވި އެންމެ ބޮޑު އެއް ގޮންޖެހުމަކީ މިއަދު ވެސް އިސްތިޢުފާދީފައިވާ ވަޒީރުގެން އެ އޮތީ. ހުސްކޮށް އެ އޮތީ އެ ދެ މަޤާމު. އެހެންވީމާ، ޑިރެކްޓަރުންގެ ސަބަބުން އެއީ ހުސްވެފައި އޭ.ސީ.ސީގައި. އަޅުގަނޑުމެން، އެކަމަކު، އަޅުގަނޑުމެން ޒި ކޮލަބަރޭޝަން ތަރައްޤީ އެންމެ މުހިއްމު ދިރާސާ އެއީ. ދެން ހަމަ އެއާއެއްކޮށް ބައިނަލްއަޤްވާމީ ގުޅުން ވެސް ދައުލަތުން ވެސް، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މި ދަނީ އ.ދ.ގެ މުޢާހަދާތަކުގައި ބައިވެރިވެގެން. އެ މުޢާހަދާ ގުޅޭގޮތުން ހިނގާ މަސައްކަތްތަކުގައި ވެސް އޭ.ސީ.ސީ ރިވިއުގައި ހޮވާ. އަޅުގަނޑުމެން، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ކޮމިޓްމަންޓްތަކާއި ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން ގުޅުން ބަދަލު އުސޫލުތަކާ އެއް. އެހެންވީމާ، ބައިނަލްއަޤްވާމީ ފޯރަމްތަކުގެ ތަރުޖަމާކުރުމުގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ކުރިމަތިވާ ބޮޑު އަސާސީ އަނބުރާލި. އަޅުގަނޑުމެން، އޭގެ ރިޕޯޓިންގ ހުރި ހުރިހާ ކަންތައްތަކުގައި އަޅުގަނޑުމެން މި ދަނީ ހަމަ ވަރަށް ފުރިހަމަ ބަޖެޓުން ނެތް ބައިނަލްއަޤްވާމީ އަޅުގަނޑުމެންގެ މުޢާހަދާގެ މި ދަތުރުވެސް. އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިސާލަކަށް ދަތުރުތަކުން ކުރިމަގު ހަމަ މިކަހަލަ ހުރި ބައެއް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ގޮންޖެހުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަހުރިކަން އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑު ދެން އަނެއްބައި، ސަރަދާރު ފުރުޞަތުއަރުވާނަން.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ވީޑިއޯސް ކޮމިޓީން ޖަވާބުދެއްވާ. އަދި އެބަ އޮތީ ދު އިއްޔެގައި ދެން ބައްލަވާ އަދިއަލުން. އަދި ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން އަނެއްކާ 12.30 ސީ.އެސް.ސީއާ އެކުގައި އިން ބައްދަލުވުން ވެސް އެބަ އޮތް. އެހެންވީމާ، ކޮމިޓީ ޖަލްސާ ނިންމާލަމާ.

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ނައިބު ރައީސް އަލްފާޟިލް ޢަބްދުއްސަލާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އަޅުގަނޑު ވަރަށް ކުރުކޮށް ގެންދެވޭތޯ ބަލާނަން އިނގޭތޯ. ސަލާމް އިނގޭތޯ. ދެންބަޔަކު އުސޫލް އެ ޤާނޫނުތަކުރިހެން އަސާސީ ވަރަށް މުހިންމު ދިފާޢެއް، ދިފާޢުކުރުމުގެ ބައި އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް ފޯކަސްކުރާނަން. އެގޮތުން، އަޅުގަނޑުމެން ކޮމިޓީތަކުގައި މި ނިންމާލައި ހުރި މުއައްސަސާތަކުން އަޅުގަނޑުމެން ހުރި ކޯޓުތަކުގައި އިތުރަށް އެ ކަނޑައަޅާ ޕްރޮސީޖަރތަކާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ތަޖުރިބާކޮށް އިތުރަށް ހަރުދަނާކުރަން. އާދެ އިތުރުން އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މުއައްސަސާއަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ އިންސާނީ ހަމައެކަނި މިހާރު ތިބި ތަޖުރިބާކުރި އިންވެސްޓިގޭޓަރުންނާއި އަދި އަދު ބައެއް އިންވެސްޓިގޭޓަރުން ހިމަނާލާފަ. ދެން ބަޖެޓު ގުޅޭގޮތުން އަޅުގަނޑު ޤާނޫނުތަކުންވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމައެކަނި ބަޖެޓު ލިބިފައި އިނީ ހަމައެކަނި މުވައްޒަފުންގެ މުސާރަ ހިމެނޭގޮތަށް ކަމަށް ދެއްކީމު. އެހެންވީމާ، މި ބަޖެޓުގެ މުއައްސަސާތަކަށް މި ކުރަނީ ހަމަ އެހީއެއް ވެސް ނުވާ. އެކަމަކު، ތިޔަ ބަޖެޓުކުރާ އެހެން އިދާރާތަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ބަޖެޓުގެ ފައިސާ ޖަމާކުރުމުގައި، އަޅުގަނޑު ކުރިމަތިލަން ނުވާނަމަ ހަމަ އެއްޗެއް ދިމާވީމާ ތަޖުރިބާކޮށް ބައްޓަންކުރެވުނުގައި މި ދަނީ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ އެކަމަކުވެސް އަޅުގަނޑުމެން އިންވެސްޓިގޭޓަރުން ހަމައެކަނި ހުއްޓާލާފައި ދިނީ ނޫން. މުއައްސަސާތަކުގައި އޮޅިއްޖެ ނުލާފައި ކުރިމަތިލަނީ. އެއީ ދިމާވާ ޖަވާބުދާރީވުމާއި ވަރަށް ބޮޑަށް. ދެން އަނެއްކާވެސް، އަޅުގަނޑުމެން އިންވެސްޓިގޭޓް، ކޮރަޕްޝަނަށް މުއައްސަސާއަށް ބަލައި އިންވެސްޓިގޭޓަރުންގެ ތަޙްޤީޤުކުރަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބައޮތް އަދަދުތަކެއް. އެކަމަކުވެސް، ކޮރަޕްޝަނުގެ ޖަރީމާތަކާ އަސާސީ ވަރަށް ބޭ. ހުއްޓުމެއްގައި އިންވެސްޓިގޭޓަރުން ކަނޑައެޅުނު އަދަދެއް ދީނީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ބަލަން ހަމައެކަނި މުއައްސަސާގެ މުއައްސަސާއަށް ހުރި ކުރިއެރުމޭ މި ދިމާވާ މުއައްސަސާތަކަށް. އެއީ ކޮރަޕްޝަނާ ގުޅޭ ތަޙްޤީޤުކުރާއިރު އިންވެސްޓިގޭޓަރުން ހިމެނޭނީ ވަރަށް ދިމާ ކަމެއް. އަދި ފުލުހުން ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން ތަޙްޤީޤުކުރުމުގައި އަސާސީ އިތުރު އަދަދުތަކެއް ބައްޓަންކުރެވިގެން އެބަހުރި. އެހެންވީމާ، އެގޮތުން ޝާމިލު ކަމެއް. ދެން އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީ މުއައްސަސާއަކާ ގުޅިގެން އަޅުގަނޑުމެން އެބަ ބަޖެޓު ބޭރުގެ އެޖެންސީތަކުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެވޭނެ އެހީތެރިކަމާއި ކޯއޮޕަރޭޝަން. އެހެނީ، ބޭރުގެ އެޖެންސީތަކާ އެކު ފަރާތްތަކާއި، މަޝްވަރާކުރުމަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިދާނެ އެހީތެރިކަމާއި ކޯއޮޕަރޭޝަން އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީ މުއައްސަސާއަކާ ގުޅިގެން. އެހީވެސް ކުރިއަށްދާ ވަރަށް މަރުޙަބާކަން ބަލައި ދެންނެވީ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބާރަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ޢަބްދުﷲ.

ބާރަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. މަރުޙަބާ ކޮމިޝަނުގެ ހުރިހާ މެންބަރުންނަށް. އަދި ރަމަޟާން މުބާރަކު އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑުގެ މި ބޭފުޅުންގެ ފުރަތަމަ ބައްދަލުވުން ކަމަށް ވާތީ ހާއްސަ ސުވާލެއް ނެތް. ދެން މި ބޭފުޅުންގެ މި ޕްރޮފައިލް އަދުއަރާތަކާއި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް އުންމީދީ ވާހަކަތަކެއް އަޑުއިވިއްޖެ އިނގޭތޯ. ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ކުރީގެ ކޮމިޝަނާ އެއްކޮށް ބޭއްވުނު ބައްދަލުވުންތަކުން އެނގިގެންދިޔަ ބައެއް ކަންތައްތަކަކީ، ދެންމެ މި ފާހަގަކުރެއްވި ހަމަ ވަރަށް ދުވަސްވީ މި ބޭފުޅުންނަށް ވާހަކަދައްކަމުން މައްސަލަތައް އެބަހުރި. މިސާލެއްގެ ގޮތުން ދަންނަވާނަން މިހާރު ކޯޓުން ސުލްޙަވެރި ގޮތް ކަނޑައަޅައިދިނުމަށް ދާދި ހުންނަ މައްސަލަތަކާ. މިހާރު ދެން ތިއްބަވައި ނިންމަވައިގެން އަދިވެސް އުޅޭ ދުވަހެއްވީ އަދި ވަޒީފާ ދިނީ، އެ ވަޒީފާގައި ހުރެ ޖުޑީޝަލް ސަރވިސް ދިނީ، އަނބުރާ އިތުރު ބޭފުޅުން ހިމެނޭނެވެސް ހުރިއިރު ގޮތް ނުނިމި އޮތީ. ދެން އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މިހާރު އެ މަސައްކަތަކީ ބުރަ ބަޔަކު ވެސް އަސްލުގައި ނޫނީ ހިސާބުގައި ކަންނޭނގެ އެ ހުރި. އޭގެން ނުހުރި ނަތީޖާއެއް ނެތް. ދެން އެއީ އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ބޮޑަށް ހުރީ އޮތީ ކޮމިޝަނާ ވެސް ވާހަކަދެއްކުން ކަންކަމާ. ދެން ހަމަ އޭގެމެދުން ދެން ދަންނަވާލަން ބޭނުން، މިހާރު މިސާލަކަށް ރިޔާސީ ރުކުނުތަކުން ޗަކައި މި ބޭފުޅުން ދެނެގަތުމާ ވެސްނޫން، އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ މި ތަޖުރިބާއެއް ވަރަށް ހަމަ ބޭނުންތެރި ގޮތެއްގައިހެން މި ދެންނެވިހެން. އެއީ މަދަނީ ބަޔަކާއި ޕޮލިޓިކަލް ބަޔަކާ ދެބައި ވަކިކޮށްލައިގެން ދެންނެވިއްޖެއްޔާ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެހެންޏާ ބިރުވެރިކަމުގެ ބައިގައި މި ބޭފުޅުންނަށް ނުފޫޒު ނަތީޖާ ވަރަށް ބޮޑުވާނެ ބޮޑުވެގެންދާނެ. ދެން ކޮމިޝަނަށް މި އިންސާނީ ދެންނެވިގޮތުން ތަޢާރަފުކުރުމުގައި ތިބޭހިނދުގެ ބޮޑު އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ދިމާވެދާނެ. އެހެންވީމާ، މި ބޭފުޅުންނަށް އެ ކަންކަމުގައި ދެން އިތުރަށް ވަޑައިގަންނަވަން ހުރި، ގޮންޖެހުން ހުރައްޖެ ކަމަކަށް ވަންނާ ނަހަމަގޮތުގައި ހުރިއްޔާ ވަކިކުރުމަށް އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ވަރަށް ބޮޑު ޖެހިލުންވެގެން ދާނެކަމަށް. އެހެންވީމާ، ހަމަ މިއީ އަޅުގަނޑު ތާއީދުކުރަން އޮތް ކަމެއް. ދެން މި ބޭފުޅުންގެ މަސައްކަތާ ގުޅޭގޮތުން ދެން އޮންނަ ބައްދަލުވުމުގައި އަޅުގަނޑުގެ ތަފްސީލީ ދިނަ ވާހަކަ އަދި މި ބޭފުޅުން ޖަވާބުދާރީކުރުވުމުގެ ގޮތުން ދައްކަންޖެހޭ ވާހަކަދެއްކެވުން ކަމަށް މި ބަލަނީ. އެހެންވީމާ، މިއަދު އަޅުގަނޑުގެ މާ ބޮޑު ވާހަކައެއް ނެތް. ހަމަ އަދިވެސް އެއްފަހަރު ހަމަ މި ބޭފުޅުންނަށް މަރުޙަބާ ދަންނަވައި ރަމަޟާން މުބާރަކު ދަންނަވައި ނިންމާލަން. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ގަމު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު މުޙައްމަދު ވިސާމް.

ގަމު ދާއިރާގެ މެންބަރު މުޙައްމަދު ވިސާމް ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. މި ބޭފުޅުން އަލުން އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މައްސަލަ ބަލަން ފަށައިގެންތޯ މިހާރު މި އުޅުއްވަނީ؟ ވާހަކަތަކުން އަސްލު ދިރާސާކުރާ ވާހަކަތަކާއި ވާހަކަތައް މި ބޭފުޅުން ވަރަށް ތަފްސީލުގޮތެއްގައި އަސްލު މި ބޭފުޅުން ދެއްކެވިފާ އަޅުގަނޑު މިހެން މި އަހަނީ. އެއީ އެސެޓް ރިކަވަރީ ކޮމިޝަނާއި ޕީ.ޖީ އޮފީހާއި އަދި ފުލުހުންނާ އެ މިހެން ވެސް މަސައްކަތްތަކެއް ކޮށްފައި އޮތީ. މި ބޭފުޅުންނަށް މި ބުނީ އެ ކޯޓުން އޯޑަރެއް ލިބިފައި، އޯޑަރުމާއި ގުޅިގެން އެއްވެސް ކަހަލަ ކޯޓު އޯޑަރެއް ލިބިފައި ނެތްތޯ އޮތީ. އަދި ބައެއް ވާހަކަތަކުން ބައެއްކަހަލަގެ ޝަރީޢަތްތަކަށް މި ބޭފުޅުންނަށް ނިޔާކުރަން ގޮތަކަށް ބައެއް ބޭފުޅުންގެ ވާހަކަތައް އެބަހުރި. އެ ބޭފުޅުން އެ ކުރި މަސައްކަތްތަކުގެ އެއްވެސްކަހަލަ ފެނުމެއް އެ ރަށްތަކާއި އަދި އެ ނޫންވެސް އެ ބޭފުޅުން އެ ކުރި މަސައްކަތްތަކުގެ ރިޕޯޓެއް ނޫނިއްޔާ ބައެއް ލިޔުން މި ބޭފުޅުންނަށް ނުލިބިފަ އޮތީ؟

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު ޢާދަމް ޝަމީލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު. އެކަމަކު މަސައްކަތްތަކަށް ނިމިގެން ގޮސް، އަޅުގަނޑުމެންގެ މަސައްކަތްތަކަށް ފެނުނީ ހަމައެކަނި ދިރާސާކުރުމުގައި ބަޔާންކުރެވުނު ކޮންޓްރެކްޓްތަކުގެ ފައިލުގެ ކޯސްޓްކުރަން. އެ ފައިލުގައި ބަޔާންކުރާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް ލިބިފައިވާ ނަތީޖާއެއް ވެސް ނެތް. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ، މި ސިޔާސީ ބާރުގެ ހަމައިގައި މިހާރު އަޅުގަނޑުމެންގެ ކަންކަމާއި ކޮމިޝަނާއި ހުރިހާ އެކުލެވޭ ވިޔަފާރިތަކާ ގުޅޭ ކަމަކަށް ވީމާ، އިޢާދަކުރަނީ ބައިވެސް ހިނގާފައި. ހިންގަވަން ފުރުޞަތުގައި ވަރަށް ކުރިއަށް ހުއްޓީ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ބާރަށު ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަދި ވަރަށް ކުރު ފުރުޞަތަކަށް އެދިލައްވައީ.

ބާރަށު ދާއިރާގެ މެންބަރު އަޙްމަދު ޢަބްދުﷲ ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑު ހަމަ ދެންމެ އެއް ވަހަކައެއް ދޫކޮށްލާފައި ދެއްކެވީމަ. ސްޓޭޓް ބަޖެޓާބެހޭ މައްސަލަތަކުގައި ދެންމެ މި ބޭފުޅުން ފާހަގަކޮށްލައްވައިފި. ދެން ބައެއް މާހިރުން މި ވިދާޅުވަނީ ސްޓޭޓް ބަޖެޓާބެހޭ މައްސަލަ މި ދިމާވަނީ އެތަނުގެ މާހައުލުގެ ގޮތުން ނޫނީ އިންސްޓިޓިއުޝަން ނޫނީ ޕްރޮޖެކްޓާ ދެން އެއްކަލަ ވަސީލަތްތަކާއި ޤާއިމުވެފައި ހުންނަ ގޮތުގެ މައްޗަށް. އެކަހަލަ އެއްވެސް ކަމެއް މިހާރުސާބަސް، އަދި ބައްލަވައިލައްވަންވީ ދެއްތޯ. އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ އެކަން އެހެން އޮތީ ކަމަށް ވަންޏާމުން އެއީ ބޭރުގެ ބަޖެޓްތަކަކަށްވެސް ބަރޯސާވާ ކަހަލަ ކަމެއް ކޮބައިތޯ އާދައި އަސްލު ބިންގާއެއް ދެއްތޯ؟ ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ.

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު އާދަމް ޝަރީފު ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ވަރަށް އިމްޕޯޓެންޓް އޮބްޒާވޭޝަނެއް މި ފާހަގަކޮށްދެއްވީ. އަޅުގަނޑުމެން އެއް ކަމަކީ މިހާރު ކޮމިޝަނުގައި ވަކިވެގެންދާ މުވައްޒަފުން ވަކިވާ ސަބަބު ދެނެގަތުމުގެ ބައެއް އޮތް. ދެން އޭގެ އަޑީގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެބަފެނޭ ފާހަގަކުރެވިފަ ދާ ހުރިހާ މުވައްޒަފުން އިސްތިއުފާ، އެކަމަކު، ހުރިހާ މުވައްޒަފުން މި ދަނީ ނުސަސަރީ ކޮންމެހެން އެ ދިޔަ ފަހިކަމާއި ބޭނުންތަކެއް ކުޑަވެގެންނެއް ނޫން. މިއަދުވެސް މުސާރަ ކުޑަ ތަންތަނަށް ވެސް އެބަދޭ މުވައްޒަފުން. އާދޭ ގާނޫނާ ވަރަށް ސާފު ދެއްތޯ އަޅުގަނޑުމެން އެއީން ކޮންމެވެސް ސަބަބުތަކާއި ހުރިހާ ހިތްހަމަނުޖެހުން މި ދޭހަވެގެން. އެހެންވީމާ، އިންސްޓިޓިއުޝަނަލް ކަލްޗަރ މިސާލަކަށް ވަގުތުގެ ގޮތުން. ބައެއް ޒަމާނުތަކުގައި ސްޓާފުންނަށް ކަންތަކެއް އަދި ބަދަލުތަކެއް ކޮމިޝަނުގެ ދޫކުރެވިފަ. އަދި އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރު ކޮންމެ ދުވަހަކު ބައި އަރާފައި އައިސް އެ ކޮމިޝަން ނޫން ކަންނޭނގެ އަޅުގަނޑަށް ހީވަނީ ޕޮލިސީ ޒިންމާދާރުކަމުގައި ވެސް ހިނގަނީއެއް. އޭސީސީގައި ވެސް އެ ނޫން ބައެއްފަހަރު އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކޮށްފައި ބައްޓަންކުރަނީ ބައެއް ދުވަސް އަޅުގަނޑު ބައްޖަވާނަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މަސައްކަތްކުރަމުން ބައެއްކޮންޓްރެކްޓްގައި އޮތުމުގެ ބައެއް ޖެހި އަޅުގަނޑުމެން ހިތަށް މުވައްޒަފުންނަށް. އެއާ އެއްކޮށް މުވައްޒަފުންނަށް ފަސޭހަވެގެން ވެސް ގާނޫނުން އަޅުގަނޑަށް ހިތަށް. ހަމަ އާއިލާއާ ވަރަށް، އޭ.ސީ.ސީއަށް އޭ.ސީ.ސީ ގާނޫނުގައިވާ 70 ވަރަކަށް ޕެންޝަން އަޅުގަނޑު ކުރީ ނޫނިއްޔާ އަނެއްކާ މުވައްޒަފުން ތިއްބެވި. އެހެންވީމާ، އެ ބޭފުޅުންނަށް އެބަ ދިމާވާ ބައެއް ހާލަތްތަކުގައި ހަމަ އެ ބޭފުޅުންނަށް ޗުއްޓީ ބޭފުޅުންނާ އެއްބާރުލުން ވެސް މާލިއްޔަތުގެ ކަމެއް ކޮމިޝަނުން ވެސް ފާހަގަކޮށް، އެ އިސްތިއުފާ ދޭ ހާލަތް ކުޑަކުރުމަށް ބަލަމުން އިނގޭތޯ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ފާހަގަކުރެއްވުން:

ބިލެއްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް.

ބިލެއްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު އަޙްމަދު ސަލީމް ފާހަގަކުރެއްވުން:

ޝުކުރިއްޔާ މުޤައްރިރު. މަރުޙަބާ އިންޝާﷲ. އަޅުގަނޑުގެ ދެ ސުވާލެއް އެބައޮތް. އެއް ސުވާލަކީ، މިހާރު ތިބޭފުޅުން ވެސް އަޑުން ދިރާސާ މާބޮޑަށް ކުރައްވަން އުޅުއްވައިފިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން ކުރަން އުޅޭ މަސައްކަތެއް ނުކުރެވޭނެ. އަނެއްކާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އަޅުގަނޑުމެންގެ ދައުރު ނިމުމުގެ ކުރިން އޭ.ސީ.ސީ ބަދަލުކުރުމުގެ ވިސްނުން އަޅުގަނޑުމެން ގެނެސްގެން ޖެހޭނެ. މިހާރަކު މި އޭ.ސީ.ސީއަކީ ވަކި ކުރީގެ ޒަމާނަކަށްވުރެ ވަކި ބާރުގަދަ ނުވާނެ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ ނަތީޖާ ނުދެއްކޭ ކަމަށް ވަރަށް އަދި ކުރިއަށްވުރެ އަވަސްކޮށް އަޅުގަނޑުމެން އޭ.ސީ.ސީ ބަދަލުކުރުމުގެ ވިސްނުން ގެނެސްދޭން އިންޝާﷲ. އެއީ ހަމަ އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މައްސަލައިގެ އަޅުގަނޑުމެންގެ ސަރުކާރު އައުމުގެ ވަރަށް ބޮޑު ވަގުތުވެ. މި ވަގުތު މިހާރު ތިން އަހަރު ފުރިހަމަވުމުން ދިޔައިރުގައި، ހަމަށް އަހަރާ ގޮތުކާރިއްޔާގައި، ސަރުކާރުގެ ބޮޑަށް މި ބަޔާނުގެ އަސްލު ގޮތް ހިނގަމުން މިދަނީ. ބަޖެޓުގައި ސަރުކާރުކަން ކުރެވުން މާ ބޮޑު ކަމެއް ނޫނޭ. އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީ އަދި ދުން ހުރި އެހެން މުއައްސަސާތަކަށް ވަކިން ކަނޑައެޅިފައި މިއީ. އެންމެފަހުން ވެސް، މިކަން ނިމިދާނީ ސަރުކާރުގެ ބަދަލާއި އެލިގެން. ގޯސް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ބަޖެޓުގައި އެދިގެން. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ވަރަށް އުނދަގޫވާން އަޅުގަނޑުމެން ނުކުތާ ކުރަމުން އަޅުގަނޑުމެން އަމިއްލައަށް އާދައި ހިފައިގެން މިތިބީ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން ވެސް އޭ.ސީ.ސީ ބަދަލުކުރުމުގެ ވިސްނުން ގެނެސްގެންޖެހޭނެ. އެއްވެސް ސަރުކާރަކުން، އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެނެސް، އެ ތަޙުޤީޤުތައް އަޅުގަނޑުމެން ގެނެސް ޝަރީޢަތުގެ ތަޙުޤީޤު އަދި ޝަރީޢަތަށް ގޮސްގެން އެކަން ނިމުން ނުނިމުން އެއީ ސުވާލެއް ނޫން. ޝަރީޢަތް ހަމައަށް އެކަންކަން ދުވަސްޖެހުން. އެހެންވީމާ، އެކަންކަން ނުކުރެވި ކުރީގެ އޭ.ސީ.ސީ ހިންގާފައި އޮތް ގޮތުން، ޤާނޫނީ ކަންކަން އޮތް ގޮތުން، އިމާރާތުގެ މަސައްކަތްތަކަށް، އެއަކަށް އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެހާ ބޮޑު ޗާގެ ދެފުށްކަން ދެނެއް ނޫނޭ. އަޅުގަނޑު ހަމަ ދަންނަވާލަން ބޭނުން މިއަދު މިބޮޑުވެރިންނަށް އެކަން ބަހައްޓަން ކުރައްވަންވާނެ. އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ ގޮތުގައި މިހާރު ވެސް ބަހައްޓާ މަސައްކަތް ކުރެވި، ހަމަ ބަޔަކުތަކުގައި ވެސް ތަޙުޤީޤު ނިމިގެން ގޮސް، ޝަރީޢަތާ ހަމައަށް ދިޔަ ބަހައްޓަމުން ކަމަށްވާ މިހާރު ކުރެއްވި. އެއީ މިހާރު ދެކޮޅަށް ހަމައެކަނި އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަޔަކަށް ކުރިއަށް ތަޙުޤީޤަށް ވެސް އަދި އެސްޓޭޓް ވެސް. އެހެންވީމާ، މިހާރަކު މާ ބޮޑު ކަމެއް

އެއް މުއައްސަސާއެއްގައި އެ ކަންކަން ނުނިމޭ ގޮތަކަށް ނިންމާނެ ކަމަށް އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރަނީ. ހަމަ ގައިމު ވެސް ކޮންމެވެސް މިންވަރެއް، މިހާރު ވެސް ރައްޔިތުންނަށް ގަބޫލުކުރެވޭ ކޮންމެވެސް މިންވަރަކަށް އެކަންކަން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ. ދެން އަޅުގަނޑު އިލްތިމާސްކުރަން ބޭނުން ތި ބޭފުޅުންނަށް އެސެޓް ރިކަވަރީ ކޮމިޝަންގައި މަސައްކަތް ކުރެއްވި ބޭފުޅުން ތި ބޭފުޅުންގެ ފަރާތުން ގެންދެވުން ވަޒީފާއަށް ވެސް. މިހާރު އެ ބޭފުޅުން ތިބެން އެއް ކަމަށް ވަންޏާމު އެ ބޭފުޅުން ގެންދިއުމަކީ މުހިންމު ކަމެއް. އަދި މިވަގުތު ވެސް އެންމެ ބޮޑަށް މި މުއައްސަސާތައް އެނގޭނެ ފަރިތަ ބޭފުޅުންނަށް ވާނީ އެބޭފުޅުން. އެބޭފުޅުން ފުރިހަމަކަން މި މަސައްކަތް ކުރައްވާފައި އެބައޮތް. އެހެންވީމާ، މިބޭފުޅުން މުވައްޒަފުން ނަގާއިރުގައި ވެސް އެ ބޭފުޅުން [illegible] [illegible] އަޅުގަނޑު ގަބޫލުކުރާ [illegible] އެ ބޭފުޅުންނަށް ފުރުޞަތު ދެވޭނެ ކަމެއް ކަމަށް އަޅުގަނޑު ދެކެން. އަދި ދެން އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިވަގުތު މާބޮޑު [illegible] [illegible] ނެތް މި ބޭފުޅުން ފެށުއްވި. އަޅުގަނޑުގެ އުންމީދަކީ މިބޭފުޅުން މި މަސައްކަތް ރަނގަޅު ކުރައްވާނެކަން. އެހެންނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ މި މުއައްސަސާ ހަމަ ގައިމު އަޅުގަނޑު އެކަނި ނަމަވެސް، އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މުއައްސަސާ ރަނގަޅަށް ކުރިއަށް ނުދާ ކަމަށް ވަންޏާ ކުރިއަށް އޮތް ދުވަސް މުޅިއެއްގެ [illegible] އަޅުގަނޑުމެން [illegible] [illegible] [illegible] ހަމަ ބަލަން އިނގޭތޯ. އެހެންވީމާ، އެކަން ވިސްނައިގެން ކުރިއަށް ގެންދަވަން ބައްލަވާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

އިތުރު ބޭފުޅެއް މިވަގުތު ދެން ފުރުޞަތަކަށް އެދިވަޑައިގެންފައި ނުވޭ. އަދި އަޅުގަނޑުމެން 12:30އަށް މި ބައްދަލުވުން ނިންމާލަން ޖެހުމާ ވެސް އެކީގައި. އަޅުގަނޑުމެން ދެންމެ ބާރަށް ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް އެ ފާހަގަކުރެއްވި ގުޅިގެން މި ބޭފުޅުން ދެއްކެވި ވާހަކަފުޅުތަކަށް ދެން އަޅުގަނޑުމެން އުންމީދުކުރަން ވަރަށް އަވަހަށް، ދެންމެގައި ބިލެއްދޫ ދާއިރާގެ އިއްޒަތްތެރި މެންބަރު ވެސް އެ ފާހަގަކުރެއްވިފަދައިން މި އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މުއައްސަސާގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ފެނިގެންދާނެ ކަމަށް. އަޅުގަނޑުމެން އަސްލުގައި ހަމަ [illegible] ދަންނަވާލަންޖެހޭ ހަމަ މިހިރަ ޕީ.ޖީ ވެސް ހަމަ ބަދަލު ކުރަން ގެނެސް މައިގަނޑު މުއައްސަސާއެއްވި އެ ބޭފުޅުންގެ [illegible] [illegible] [illegible]. އެކަމަކު އެ [illegible] [illegible] ގޮސް އަޅުގަނޑުމެން މި [illegible] އަހަރު ނިމިގެންދާއިރު ވެސް އެއްވެސް ވަރަކަށް މި މުއައްސަސާތައް [illegible] [illegible]، އަޅުގަނޑުމެންނަށް ދެން އިތުރު ފުރުޞަތު ނުދެވުން ހަމަ ނުޖެހޭ ދެކެން. އެހެންވީމާ، މިއަދު އަޅުގަނޑުމެންގެ އަޅުގަނޑުމެން ދެން [illegible] ކުރިއަށް ވެސް އެ ވާހަކަ ފާހަގަކޮށްލައި އަންނަން މިބޭފުޅުންނަ ވެސް. އަޅުގަނޑުމެންގެ ހަމަ ވަރަށް

ބޮޑު އުއްމީދަކީ ވީހާވެސް އަވަހަކަށް މި އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީގެ މައްސަލަތަކާ ގުޅިގެން ހާއްސަ ކޮމިޓީގައި ރިކަވަރ ކުރަންޖެހޭ އެސެޓްތައް، ހަމަ ދައުލަތަށް ލިބެންޖެހޭ އެތައް ފައިސާއެއް ތާރީހުގައި ހުރީމަ އެ ލިބޭނެ ގޮތެއް ހޯއްދަވައިދެއްވުމަކީ ވަރަށް އެއީ މުހިންމު ކަމެއް. ދެން ގާނޫނަށް ބަދަލެއް ގެންނަން ޖެހޭ ކަމަށް ވަންޏާ ވެސް، ދެން ދެންމެ ފާހަގަކުރެއްވި އެ ގާނޫނަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތަކާއި ހުރިހާ ވެސް މިބައްލަވަން ދިރާސާކުރައްވަމުން ގެންދަވާ ވާހަކަ. އެހެންވީމާ، ހުރި ކަމެއް ކަމަށް ވަންޏާ ވެސް ވީހާވެސް އަވަހަކަށް މި ކޮމިޓީއަށް ސީދާ ގެނެސްދެއްވުން އަޅުގަނޑުމެން އެދެން. އާދެން އަޅުގަނޑުމެން މި ކޮމިޓީގެ ފަރާތުން ކޮންމެވެސް އެއް ބާރުގަދަ އެ މަޖިލީހަށް ހުށަހަޅުއްވައިގެން ކުރިއަށް ގެންދާން. އެއީ މިހެން މި ދަންނަވާ ސަބަބަކީ، އޭ.ޖީ އޮޑިޓުގައި ވެސް ވަރަށް ގިނަ ގާނޫނުތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ އިސްލާހުތަކާ އެއްކޮޅި ހުރި. އެ ހުރިހާ ކަމެއް ކުރެވިގެންދާއިރުގައި ދުރުވަރަކަށް ގިނަ ވަގުތު އެބަ ނަގާ. އަޅުގަނޑުމެން މިހާރު ވެސް މިދިޔާ ކޮމިޝަނާ ބެހޭ ގާނޫނު ވެސް [illegible] [illegible] ވަރަށް ގިނަ ދުވަސް ވެއްޖެ. އެހެންވީމާ، އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުމީ ދުރުން އެމް.އެމް.ޕީ.އާރު.ސީއާ ގުޅުން ހުރި މައްސަލަތައް ބެލުމުގައި ގާނޫނުތަކަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް އެހެން ތަސްވީސަކުރަން. އަޅުގަނޑުމެން ބޭނުންވާ މި ކޮމިޓީގެ ފަރާތުން ވީހާވެސް އަވަހަކަށް އެހެން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ވިއްޔާރު ކޮންކުރި، މިބޭފުޅުން މަސައްކަތަކީ ފުރިހަމަ ކުރުވަން ކޮމިޓީން މި އިންތިޒާމު ހަމަޖައްސައިދިނުމަށް. އަދި ކުރިއަށް އޮތް ތާނގައި ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ ކޮމިޓީގެ ފަރާތުން މިބޭފުޅުން ބޭނުންވާ ހަމަ އެއްބާރުލުމާއި ވިސްނުމާ [illegible] ދޭނަން. އަދި އަޅުގަނޑުމެންގެ މި ކޮމިޓީގެ އުސޫލު [illegible] ކޮމިޓީ، ހަމަ މިބޭފުޅުން އަޅުގަނޑުމެންނާ ހަމަ [illegible] ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މި އެންމެ އަވަހަކަށް އެ ބައްދަލުވުމެއް ހަމަޖައްސައިދޭނަން. އާންމު ކޮމިޓީގައި އަޅުގަނޑުމެން [illegible] މިބޭފުޅުންގެ މަސައްކަތަކީ ދިރާސާކޮށްގެން ބަލައި އަޅުގަނޑުމެން ބައްދަލުކޮށްލާނަން. އެކަމަކު އަދި ބާރުން ވެސް މިބޭފުޅުން އަޅުގަނޑުމެންނާ ދެކެން ވާހަކަދައްކާ އޮތް ކަމަށް ވަންޏާ ހަމަ އިސްލާހު ކޮށްދެއްވުމުން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އެ ކޮމިޓީ ބައްދަލުވުމެއް ބާއްވައިދޭނަން. ދެން ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ މިއަދު ވަޑައިގެން އަޅުގަނޑުމެންނާ އެކީ މި ހިއްސާކޮށްދެއްވި ވަގުތުތަކަށް ޝުކުރިއްޔާ. ދެން ބައެއް ކަންކަމާއި މިހާރު ދިރާސާ މިއަދު ހުށަހެޅުމުގެ ބަދަލުގައި ނިމޭނެ ކަމަށް ވިދާޅުވި. އެހެންވީމާ، އެ ކަންކަން ނިމުނީމަ، އަޅުގަނޑުމެން ވީ މިބޭފުޅުންގެ ވަގުތު ކޮންމެވެސް [illegible] ބައްދަލުވުން ނުވޭ. އެހެންވީމާ، [illegible] މި އުސޫލުތަކާ [illegible] އަޅުގަނޑުމެންނާ ވެސް ހިއްސާކުރެވިފައިވާން އަޅުގަނޑު އެދެން ކޮމިޓީގެ މެންބަރުންގެ މަޝްވަރާއަށް ބާކީ. އެހެންވީމާ، އެއީ ދެން މިއަދަށް

ގޮތެއްގައި. އަދިވެސް އެއްފަހަރު މަރުހަބާ އަދި ވަރަށް ބޮޑަށް ޝުކުރިއްޔާ. ނިންމާލަމުން އިތުރު އެއްޗެއް ފާހަގަކޮށްލައްވަން ބޭނުމިއްޔާ އަޅުގަނޑު ފުރުޞަތު އަރުވާނަން ކޮމިޓީގެ ރައީސާއަށް.

އެންޓި-ކޮރަޕްޝަން ކޮމިޝަނުގެ ރައީސް އަލްއުސްތާޛު އާދަމް ޝާމިލް ވާހަކަދެއްކެވުން:

އާދެ! ޝުކުރިއްޔާ. އަޅުގަނޑުމެންގެ މުއައްސަސާއަކަށް މި ބައްޓަން ކުރަނީ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ މި ކޮމިޝަން ވަރަށް އިޚްލާސްތެރިކަމާއެކު މުއައްސަސާއަކަށް ކުރެވޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެންނަކަށް ހަވާލުކުރެވިފައި އޮތް ގާނޫނީ ވާޖިބު އަދާކުރުމަށް. އަދި އަޅުގަނޑުމެން މި މުއައްސަސާއަކަށް ކުރަނީ ވަރަށް ކުޑަ މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ނަތީޖާ ނެރެވިދާނެ އަމާޒަށް އަޅުގަނޑުމެން މި މުއައްސަސާއަކަށް ކުރަނީ. އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އެއްގޮތަކަށް ވެސް އުނދަގޫއެއް ނުކުރަން މިސާލަކަށް އަޅުގަނޑުމެން ފުރަތަމަ ނުކުތުމުގެން މިބޭގެން އެހެން ދުވަސް ވެގެން އެހެނެއް ނޫން. އަޅުގަނޑަކަށް އެނގޭ ދިވެހި ރައްޔިތުންގެ ވަރަށް ބޮޑު އުންމީދުތަކެއް އެބަހުރިކަން. އެ އުންމީދުތަކާ ދިމާލަށް ކަން އަޅުގަނޑުމެން މުއައްސަސާއަކަށް ކުރަން ޖެހޭނީ. އެކަން އަޅުގަނޑުމެން ހުރިހާ މެންބަރުން ހަމަ އެއްކޮށްގައި އަޅުގަނޑުމެން މިދިޔީ އިނގޭތޯ. އަޅުގަނޑުމެން އެއްކަލަ މާދަމާ ވެސް އަޅުގަނޑުމެން ނިމިބަދަލުވެ ކަމަށް. އެކަމަކު އިންސްޕެކްޝަން ޓްރޭނިންގ ދައުރެއް؟ އެހެންވީމާ، ވިޔަސް އަވަހަކަށް ނަތީޖާ ނެރޭނެ ގޮތަކަށް ބައްޓަންކުރުމުގައި އަޅުގަނޑުމެންނަށް ހަމަ ވަރަށް ބޮޑަށް އިޖްތިހާދު މުޖުތަމަޢުގެ އިތުބާރުކަން ބޭނުންވޭ. އަޅުގަނޑުމެންނަށް އެ އިތުބާރު ހޯދަން އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އިސްނަގާނަން. އެ ގާނޫނަށް ބަދަލުތައް ގެންނަން ކަމަށް ވިޔަސް، އެ ނޫން އެހެން ރިސޯސްއެއް ހޯދަން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ޖެހުނު ކަމަށް ވިޔަސް. އެކަމުގެ ހަމަ އަޅުގަނޑުމެން ހަމަ އެ ފުރިހަމަ ތަޢާވުންކަން އަރުވަން ބޭނުންވޭ. ޝުކުރިއްޔާ.

ރިޔާސަތުން ވާހަކަދެއްކެވުން:

ޝުކުރިއްޔާ އިނގޭތޯ. މިހިސާބުން މި ބައްދަލުވުން ނިމުނީ. އިއްޒަތްތެރި މެންބަރުން މަޝްކޫރުދެއްވުން އެދެން.

12:30ގައި ސިވިލް ސަރވިސް ކޮމިޝަނާ އެއްކޮށް އޮތް ބައްދަލުވުން ކުރިއަށްދާނަން.
